זוהר, פרשת צו

ספר הזוהר

ספר הזהר, ויקיטקסט, ברישיון CC BY-SA.
geulaquiz.com

דף כו עמוד א

זאת תורת העולה וגו׳

רבי שמעון פתח ואמר: **צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה אדם ובהמה תושיע יהוה** (תהלים לו ז) .

האי קרא אוקימנא ליה ואתמר.

תא חזי האי עולה - סליקו וקשירו דכנסת ישראל לעילא, ודבוקא דילה בגו ׳עלמא דאתי׳ למהוי כלא חד בקשורא חדא בחידו. ובגין דסלקא לעילא לעילא כתיב **זאת תורת** - רזא דכר ונוקבא כחדא; תורה שבכתב ותורה שבעל פה לסלקא בחביבותא.

כד אתער סטרא דצפון כמה דאוקימנא דכתיב **שמאלו תחת לראשי** (שיר ב ו) - כדין איהי סלקא בחביבותא, ואתעטרא בימינא ואתחברת באמצעיתא, ואתנהיר כלא מרזא ד**קדש הקדשים**. ודא מגו דרזא ד**אדם** - ברעו דכהנא ובצלותא ובשירתא. והא אוקימנא, דעולה קדש קדשים ברזא דרוח עלאה.

בגין דתלת רוחין קשירין כחדא: רוח תתאה דאקרי **רוח הקדש**, רוח דלגו באמצעיתא דאקרי **רוח חכמה ובינה**. וכן אקרי ׳רוח תתאה׳ אבל האי רוח דנפיק מגו שופר - כלילן באשא ומיא, רוח עלאה דאיהו סתים בחשאי דביה קיימין כל רוחין קדישין וכל אנפין נהירין. ובגין כך אהדרת עולה רוח ממש!

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף כו עמוד ב

ולבתר מרזא ד**בהמה** מסתפקי ואתזנו - לאתקשרא רוחא אחרא דאיהי גו מסאבו מאינון תרבין ושמנונין כמה דאתמר. ובגין כך עולה **קדש קדשים**!

שאר קרבנין למעבד שלמא בעלמא - כלהו מכמה סטרין ומארי דדינין לאתעברא ולאתנהרא מגו רעותא לאתבסמא - אקרון **קדשים קלים**, בגין דלא מתעטרי לעילא לעילא ב**קדש הקדשים**. ועל דא אינון **קדשים קלים**, ונכיסו דלהון בכל אתר כמה דאוקמוה. אבל עולה דאיהי רזא ד**קדש הקדשים** - לאו איהי כשאר קרבנין! דכל עובדהא קדש!

תא חזי מה כתיב **ולבש הכהן מדו בד** - אלין לבושין מיחדין לקדושה. **בד** - יחידאי, מיחדא לקדושה. וכתיב **בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם** (ויקרא טז ד) . מאי טעמא דא **קדש**? אלא רזא דמלה כדקאמר דאיהי **קדש קדשים**! דסלקא כלא ואתעטרא בקדש הקדשים בקשורא חדא, ולבתר מַפְנֵי ואעבר רוח מסאבא דמסאב כלא, דלא שלטא ולא יתקריב גו מקדשא. ואתעבר מכל סטרי דקודשא, ואשתאר כלא קדש בקדושה יחידאי.

ואמר רבי שמעון הא אתמר דכתיב **אדם ובהמה תושיע יהו״ה** (תהלים לו ז) . והכי סלקא רזא ד**אדם**, מסטרא דאדם, **ובהמה** מסטרא דבהמה. ובגין כך כתיב **אדם כי יקריב מכם** - **אדם** ודאי! דדא קרבניה לעילא לקשרא קשרא. ולבתר - **מן הבהמה**. וכלא איהו בקרא **אדם ובהמה**! ודא איהו רזא דאצטריך לקרבנא **אדם ובהמה** כדקאמר!

תא חזי, כד ברא קודשא בריך הוא עלמא, הכי עבד **אדם ובהמה**. ואי תימא, והא כתיב **ועוף יעופף על הארץ** (בראשית א כ) - דהא מנייהו מקרבין קרבנא!? ואפילו עולה כמה דכתיב **ואם מן העוף עולה קרבנו** (ויקרא א יד) !?

תא חזי, מכל אינון עופין לא מקרבין אלא מן התורים או בני יונה! אלא רזא דא - מה דאתכשר בדא פסיל בדא! דא ימינא ודא שמאלא, וכלא חד. **עוף יעופף על הארץ** - הא אוקימנא דאינון רזא דרתיכא, ובהו תסתלק רוח הקודש לסלקא לעילא, דאינון תרי; חד לימינא וחד לשמאלא. **עוף** לימינא ודא מיכאל, **יעופף** לשמאלא ודא גבריאל. דא לימינא ודא לשמאלא. ובגין כך מקרבין תרין אלין לסלקא רוח קודשא. ושמאלא מעטר וזיין לתתא להוא סטר שמאלא. וימינא לימינא. ואתקשרת אתתא בבעלה למהוי חד, וכלא מסתלק ומתקשר כחדא לעילא ותתא, וקודשא בריך הוא אסתלק בלחודוי ואתתקף.

ובספרי קדמאי **מסכנא לא יהיב חולקא לאתזנא אלא לעילא לאתקשרא**. אבל כלא לעילא ותתא! כל חד מתקשר לסטריה כדקא יאות, והא אוקימנא.

רבי אלעזר שאיל לרבי שמעון אבוי ואמר: הא קשורא דכלא אתקשר בקדש הקדשים לאתנהרא! אתדבקותא דרעוא דכהני ליואי וישראל לעילא - עד היכן איהו סלקא?

אמר ליה: הא אוקימנא עד ׳אין סוף׳! דכל קשורא ויחודא ושלימו - לאצנעא בההוא צניעו דלא אתדבק ולא אתידע, דרעוא דכל רעוין ביה. ׳אין סוף׳ לא קיימא לאודעא, ולא למעבד ׳סוף׳ ולא למעבד ׳ראש׳, כמה ד׳אין קדמאה׳ אפיק ׳ראש וסוף׳. מאן ׳ראש׳? דא נקודה עלאה דאיהי רישא דכלא סתימאה, דקיימא גו מחשבה. ועביד ׳סוף׳ דאקרי **סוף דבר**. אבל להתם אין סוף! -- לאו רעותין לאו נהורין לאו בוצינין בההוא ׳אין סוף׳. כל אלין נהורין ובוצינין תליין לאתקיימא בהו, ולא קיימי לאתדבקא. מאן דידע ולא ידע - לאו איהו אלא רעו עלאה סתימאה דכל סתימין - ׳אין׳.

וכד נקודה עלאה ועלמא דאתי אסתלקו - לא ידעין בר ריחא, כמאן דארח בריחא ואתבסם. ולאו דא נייחא **ניחח** - דהא כתיב **ולא אריח בריח ניחחכם** (ויקרא כו לא) . דהא **ריח ניחח** - ריחא דרעותא; דכל הני רעותא דצלותא ורעותא דשירותא ורעותא דכהנא. דכלהו רזא **דאדם**. כדין כלהו אתעבידו רעותא חדא. וההוא אקרו **ניחח** - **רעותא** כתרגומו. כדין כלא אתקשר ואתנהיר כחדא כדקא יאות, כמה דאתמר.

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף כז עמוד א

ועל דא אתיהיבת האי סטרא אחרא בידא דכהנא, דכתיב **צו את אהרן ואת בניו לאמר**. רזא הכא, דהא אוקימנא **לית ׳צו׳ אלא עבודה זרה**. והכא אתייהיבת ליה לאתוקדא ההוא מחשבה רעה ולאעברא לה מגו קודשא, בהאי רעותא דסלקא לעילא ובהאי תננא ותרבין דאתוקדן, בגין לאתעברא מן קודשא. והאי ׳צו׳ ברשותייהו קיימא לאפרשא לה מן קודשא, מגו האי קרבנא.

ואי תימא **צו את בני ישראל**!? -- הכי נמי! דהא ברשותייהו קיימא לאפרשא לה מן קודשא כל זמנא דעבדי רעותא דמאריהון דלא יכלא לשלטאה עלייהו. והאי קרא כלא אתיא לאחזאה רזא דמלה לאעטרא להאי רוח קודשא לעילא לעילא, ולאפרשא לה לדא רוח טומאה - לנחתא לה לתתא. דא ברעותא ובצלותא כדקאמרן, ודא בעובדא. כלא כדקחזי ליה.

והאי קרא מוכחא עלייהו דכתיב **צו את אהרן ואת בניו לאמר**. **צו** - דא עבודה זרה, רוח מסאבא. **לאמר** - דא אתתא דאקרי **יראת יהוה**; כתיב הכא **לאמר**, וכתיב התם **לאמר הן יְשַׁלַּח איש את אשתו** (ירמיה ג א) . והא אוקמוה. בגין כך כלא אתמר. וכהנא קיימא לאתתקנא כלא ברזא **דאדם ובהמה**.

זכאה חולקהון דצדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי, דאינון ידעי אורחי דאורייתא ואזלי בה בארח קשוט! עלייהו כתיב **אֲדֹנָי עֲלֵיהֶם יִחְיוּ** (ישעיהו לח טז) . מאי **עליהם**? אלין ארחי דאורייתא, **יחיו** - יתקיימון בעלמא דין ובעלמא דאתי.

תא חזי, כתיב **זאת תורת העולה**.

אמר רבי חייא, האי קרא אוקימנא ליה בהאי גוונא - **זאת תורת** - דא כנסת ישראל. **העולה** - דהיא סלקא ומתעטרא לעילא לעילא, לאתקשרא כדקא יאות עד אתר דאקרי ׳קדש קדשים׳.

דבר אחר: זאת תורת - דא כנסת ישראל, **העולה** - דא מחשבה רעה, דאיהי סלקא על רעותא דבר נש לאסטאה ליה מארח קשוט.
היא העולה - היא דסלקא ואסטיאת ליה לבר נש. ובעי לאוקדא לה בנורא, בגין דלא יתיהיב לה דוכתא לאסטאה. ובגין כך **על מוקדה על המזבח**.

כל הלילה - מאן **לילה**? דא כנסת ישראל דאיהי **זאת**, בגין דאתי לדכאה לבר נש מההוא רעותא.

על מוקדה - בגין דנהר דינור איהו אתר לאוקדא לכל אינון דלא קיימי בקיומייהו, דהא עאלין לון בההוא נורא דדליק ומעברי שולטניהון מעלמא. ובגין דלא ישלוט אצטריך **על מוקדה על המזבח כל הלילה** - ואתכפיא ולא שלטא. ועל דא כד אתכפיא האי - סלקא כנסת ישראל דאיהי רוח קודשא; דסלקא ואתעטרא לעילא. דהא סליקו דילה כד אתכפיא האי חילא אחרא ואתפרש מנה. ובגין כך בעינן ברזא דקרבנא לאפרשא להאי סטרא מרוח קודשא ולמיהב לה חולקא, בגין דרוח קודשא תסתלק לעילא:

רבי אחא פתח ואמר: **והאש על המזבח תוקד בו וגו׳**.

והאש על המזבח תוקד בו אמאי? **ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר** אמאי?

וכהנא אמאי? והא תנינן אש בכל אתר דינא הוא! וכהנא מסטרא דימינא קא אתי! ורחיקא הוא מן דינא, דהא כהנא לא אזדמן בדינא לעלמין! והכא הוא בעי לאוקדא דינא בעלמא דכתיב **ובער עליה הכהן**!?

אלא הכי אוליפנא! בר נש דאתי למחטי קמי מאריה - הוא אוקיד גרמיה בשלהוביתא דיצר הרע, ויצר הרע מסטרא דרוח

רעיא מהימנא

פקודא לעשות העולה כמשפטה, ועלה אתמר זאת תורת העולה וגו׳ (ויקרא ו ב) .

חמש אשים הוו נחתין על קרבנא: אש אוכל ואינו שותה, אש שותה ואינו אוכל, אש אוכל ושותה, אש אוכל לחים ויבשים, אש שאינו אוכל ואינו שותה.

לקבלייהו אינון: **זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה כל הלילה** - חד, **ואש המזבח** - ב׳, **אשר תאכל האש** - ג׳, **והאש על המזבח** - ד׳, **אש תמיד** - ה׳.

ואוקמוה מארי מתניתין, **עולה כולה סלקא לגבוה**. ודא בינה **ה׳** - **ה׳** מראות דילה. **י׳** בת יחידה. **ומראה כבוד יהו״ה כאש אוכלת** (שמות כד יז) , **ו׳** - אור דבת עינא.

דף כז עמוד ב

מסאבא קא אתיא, והא שריא ביה רוח מסאבא. ולזמנין אשתמודען קרבני דאתיין מהאי סטרא, ובעא לקרבא על מדבחא כדדמי ליה. ולא אשתצי ולא אתבטל ההוא רוח מסאבא - בין מבר נש ובין מההוא סטרא דאתי מניה - אלא באשא דמדבחא. דההוא אשא מבערא רוח מסאבא וזינין בישין מעלמא. וכהנא בדא אתכוון לתקנא אשא דיבער זינין בישין מעלמא. ועל דא בעי דלא ידעכון ליה לעלמין, ולא יתחלש חילא ותוקפא דיליה - לתברא חילא דתוקפא אחרא בישא מעלמא.

ועל דא **לא תכבה**. וכהנא יסדר עליה אשא **בבקר בבקר** - בזמנא דשלטא סטרא דיליה ואתער בעלמא, בגין לבסמא עלמא, ואתכפיין דינין ולא מתערי בעלמא.

על דא תנינן **אית אשא אכלא אשא**. אשא דלעילא אכלא אשא אחרא, אשא דמדבחא אכלא אשא אחרא. ועל דא אשא דא - **לא תכבה** לעלמין! וכהנא מסדר ליה בכל יומא!

רעיא מהימנא

והיא אש שותה כל מיין דאורייתא ואוכלת כל קרבנין דצלותא. ואוכלת לחין ויבשין - אינון פשטי דאורייתא דאינון כעצים יבשים, ורזי אורייתא אינון כעצים לחים. והאי איהו **אש אוכלת לחין ויבשין**.

ועוד **אוכלת לחים** - כל קרבנין דהוו קרבין בצלותא על מצות עשה, **ויבשין** - כל קרבנין דהוו קרבין בצלותא על מצות לא תעשה. והאי איהו **סקילה שריפה הרג וחנק על מצות עשה ועל מצות לא תעשה**. אלין אינון קרבניא דשכינתא - צלותא דפקודין דעשה ולא תעשה.

ולקבל **ה׳** מראות אלין תקינו **ה׳** צלותי ביומא דכפורי, ולקבל בת עינא - אינון עשרת ימי התשובה, **ו׳** - לקבל אור דבת עינא, **ה׳** ענויין לקבל **ה׳** בתראה:

פקודא בתר דא לעשות החטאת כמשפטה.

תנאים ואמוראים! אתון דמסטרא דמדות דקודשא בריך הוא אתיתו! דטרחתון סגי לנקאה ברתא דילי דאיהי **הלכה** מאלין קליפין דערב רב - קושיין בישין דלית לון תירוץ ולא פרוקא! דעלייהו אתמר **מעוות לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות** (קהלת א טו) אלא אתמר **תיקו** בהון, וכל ׳תיקו׳ דאסורא לחומרא. ואיהו **תיקו** חסר **ן׳** - דלית ליה **תיקון**. חסר **ן׳** דאיהו עלמא דאתי. דתיקו דעלמא דאתי - שתיקה, כגון **שתוק כך עלה במחשבה**.

ואית קושיין דאינון לבושין דהלכה דאתמר בהון **משבצות זהב**. הדא הוא דכתיב **כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה** (תהלים מה יד) . ואתון פסקין לון בכמה פסקות, ולבתר מתקנין ומפרקין לון בכמה פרוקין. ואי חסר שום פסק ממתניתא - כמה דאוקמוה **זה חסר מן המשנה** - אתון מתקנין לון! והאי הוא ׳חסרון שיוכל להמנות׳.

ואי ייתי טפש ויפיק שום ביש על ההוא אומנא דחתיך לבושין ויימא *"זכי אורייתא איהי חסרה? ! והא כתיב **תורת יהו"ה תמימה** (תהלים יט) - תמימה בכל אברין דגופא דאינון רמ"ח פקודין, הדא הוא דכתיב **כלך יפה רעיתי ומום אין בך** (שיר ד ז) - תמימה בלבושהא. ואיך חסר מן המשנה? !"*.

אתון תימרון ליה: *"דוק ותשכח חתיכה ותשכח לה מעורבת בשאר פסקות ומשניות ! דאורח אומנא למחתך לבושין בכמה חתיכות. ותלמיד דלאו איהו בקי למקשר ההלכה באינון חתיכות - מתחלפי ליה פסקות וקושיין ולא אשכח לון פרוקא. עד דייתי אומנא ופריק לון כל אלין ספקות דלהון"*.

בההוא זמנא 'הלכה' דאיהי ברתא סליקת קדם מלכא שלימא בכלא - בגופא בלבושהא ובתכשיטהא - ואתקיים בה **וראיתיה לזכור ברית עולם** (בראשית ט טז) . ולזמנין אית לאומנא תלמיד בקי דישדר ליה לתקנא לון.

קמו כלהו ואמרו: *"ודאי אנת הוא אומנא רעיא מהימנא דאתמר בך **משה קבל תורה מסיני** ! ומתמן ואילך כלהו תלמידים אינון דילך ! מן יהושע עד סוף כל דרין ! הדא הוא דאמרינן **ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים** - עד סוף כלהו. תלמיד בקי דילך מאן הוא? הא חזינא דאתמר **הכל יהא מונח עד שיבא אליהו**"*.

אמר לון: *"ודאי הכי הוא ! דאיהו תלמיד חבר דעליה אתמר **בן אהרן הכהן** (במדבר כה יא) "*.

דף כח עמוד א

(אין בדף זה זהר אלא רק רעיא מהימנא)

רעיא מהימנא

*"כגוונא דאתמר באהרן **הוא יהיה לך לפה** (שמות ד טז) - הכי נמי בריה יהיה לי לפה, דאיהי אורייתא דבעל פה ! בגין דהיכי דהוינא בקדמיתא **כבד פה וכבד לשון** - הכי יוקים לי קודשא בריך הוא ! **כבד פה** - באורייתא דבעל פה, **וכבד לשון** - באורייתא שבכתב. דלא יימרון אלין דלא אשתמודעון לי "אחרא איהו !". ואליהו הוא **יהיה לי לפה** ! ייתי לתקנא כל אלין ספיקות ולפרקא לון ! "*

בההוא זמנא **זאת תורת העולה** ! -- ברתא דהות מהדקא שפלה בגלותא - סליקת על כל דרגין דלעילא ! הדא הוא דכתיב **רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה** (משלי לא כט) . וסליקו דילה תהא לאבא דאיהו לימינא חסד, דביה **הרוצה להחכים ידרים**. מתמן **חכמ"ה - כ"ח מ"ה**.

אמר חד תנא: בודאי בגין דא אתמר בך **מוליך לימין משה** (ישעיה סג יב) בגין כלה דילך - דלא יהא לך שלימו אלא בה. דכד אנת תהא שלימא בה אתמר בך **פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֶּר בּוֹ וּמַרְאֶה וְלֹא בְחִידֹת** (במדבר יב ח) . **במראה** - כגוונא דכלה דאתפשטת מלבושהא ומתייחדת עם בעלה בקירוב בשר, ברמ"ח אברים דילה, ולא כסיאת אבר חד מינה. והאי איהו במראה - רמ"ח בחושבן.

אמר בוצינא קדישא: בקדמיתא אתחזי לך האי חיזו דאתמר בה **במראה** - דאיהו לך המראה הגדול בסנה דאדכר ביה חמש זמנין **הסנה** ד. וכען אתגלייא לך חיזו דא ברמ"ח פקודין, דאינון בחמשה חומשי תורה.

ולא בחידות - דאינון לבושין דילה, דבהון חזו כל נביאי. דלית ארח לאתגלאה כַּלה בקירוב בשר אלא לחתן דילה. בההוא זמנא יתקיים בהו **ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבוששו** (בראשית ב כה) כגון אדם ואשתו. דכבר אתעבר ערבוביא בישא ערב רב קושיא בישא מעלמא, דאינון עריין דקודשא בריך הוא ושכינתיה, עריין דישראל. כל שכן עריין דילך רעיא מהימנא ומהלכה דילך ! דבגינייהו צריך לכסאה רזין דאורייתא, כמה דאוקמוה **כבוד אלהים הסתר דבר** (משלי כה ב) , עד דמתעברין מעלמא. ולית 'מלכים' אלא ישראל כמה דאוקמוה **כל ישראל בני מלכים הם**. בההוא זמנא **וכבוד מלכים חקור דבר**.

אמר רעיא מהימנא: בריך אנת לעתיק יומין דמתמן אנת ! כענפא דאתפשט מאילנא - הכי נשמתך ענפא מניה !

תנאים ואמוראין ! הא ודאי עולה וחטאת ואשם - תלת פקודין - אינון תלת אבהן. שלמים - מטרוניתא - אתר דאיהו תשלומין דכלא. כגוונא דיומא קדמאה דחג - 'מי שלא חג ביום ראשון אין תשלומין לראשון'. ושאר יומין תשלומין זה בזה. ובהון 'וחסרון יוכל להמנות'. אבל מי שלא חג יום טוב הראשון של חג - עליה אתמר **מעוות לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות** (קהלת א טו) .

והאי איהו 'חטאת' דמעכב ל'עולה'. מאי טעמא? חטא איהו דכר, חטאת נוקבא. ולזמנין דהא אתבסם חטאת ואתפרש מעולה כההוא שעיר דאתמר **ושעיר עזים אחד לחטאת** (במדבר כח טו) .

אשם תלוי - אחיד בתרוייהו, כמאן דאחיד לכאן ולכאן. ואיהו תלוי באמצעיתא, כגון **הכל תלוי עד שיבא אליהו** ויפריש לה מתמן - הכי אשם תלוי איהו אחיד בתרוייהו, עד דיהבין ליה מזונא דיליה שוחד דיליה ויתפרש מתמן, ומתקרבין אברין דכלה דא לדא. דהכי איהו אשם וחטאת כסרכות דאחידן בריאה, ולא מניחין לה לפרחא לסלקא לגבי עילא, לנשבא ברוחא דקודשא.

שה איהו לעולה דכתיב **ואיה השה לעולה** (בראשית כב ז) , ואתמר ביה **שה תמים זכר** (שמות יב ה) - הדא הוא דכתיב **ויעקב איש תם** (בראשית כה כז) . והא צריך למשאל דהא שה איהו לימינא, שעיר איהו לשמאלא - דהיינו **שעיר עזים אחד לחטאת**. ואית שעיר ואית שעיר. שעיר אחד ליהו״ה, ושעיר אחד לעזאזל. והיינו דכתיב **ונתן אהרן על שני השעירים גורלות, גורל אחד ליהו״ה, וגורל אחד לעזאזל** (ויקרא טז ח) . ובההוא שעיר אתמר בעשו **איש שעיר** (בראשית כז יא) . ודא כבד דנטיל כל אינון שמרים דדם דמתמן שחין אבעבועות פורחות, ספחת וכל מיני צרעת. והיינו דכתיב **ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזירה** (ויקרא טז כב) . ואינון **עונות תם** דאיהו לבא. וכדין אתפרש מלערבא בלבא, וכדין אתבסם. ואיהו כבד באלין חובין, ולא קל לסלקא לגבי יעקב איש תם.

חדו מארי מתניתין דמתיבתאן דקא נחתי עם תנאין ואמוראין !

קם חד מנייהו ואמר: רעיא מהימנא ! הב לי רשו למשאל בתר דזכינא למשמע מלין יקירין אלין מפומך ! דאורייתא דא דנפקת מפומך - **יקרה היא מפנינים וכל חפציך לא ישוו בה** (משלי ג טו) . ועם כל דא - הלכה היא וללמוד אני צריך !

הא שעיר דעזאזל - שפיר ! אשם תלוי - באן אתר איהו ?

אמר ליה: בריך אנת ברי ! שפיר קא שאלת ! אלא מה עמודא דאמצעיתא אחיד ביה ימינא ושמאלא, דאינון חסד וגבורה, כגופא דאחיד בין תרין דרועין דבר נש, או כנשר דאחידן ביה תרין גדפין לפרחא בהון, וכיונה דאחידת בה תרין גדפין דאמתילת לאורייתא, וגדפין דילה למצות עשה. ובהון **היא העולה** - ופרחת לעילא.

דף כח עמוד ב

אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה

רבי חייא פתח: **ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעלה** (בראשית כב ז) .

ויאמר...ויאמר תלת זמנין דיצחק **ויאמר** חד דאברהם - אמאי הכי ? אלא שלש למעשה בראשית - דאינון תלת דיצחק הוו, וחד דאברהם ברביעי דכתיב **הנני בני** - דחיקא הנני ! וכתיב **יהי מארת ברקיע השמים** (בראשית א יד) - **מארת** חסר. ואי תימא **ויאמר ויאמר** יתיר אינון ! -- אלא אינון סתימין הוו במחשבה ואלין אתגליין מגו חשוכא ! **ויאמר יצחק אל אברהם** - וכתיב **ויאמר אלהי״ם יהי אור ויהי אור. ויאמר אבי** - וכתיב **ויאמר אלהי״ם יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים. ויאמר הנה האש - ויאמר אלהי״ם יקוו המים. ויאמר הנני - ויאמר אלהים יהי מארת**

רעיא מהימנא

הכי פקודין דלא תעשה אינון תפישו דילה כגון צפרים הנאחזים בפח ! וכל תפשין דילה דמעכבין לה לפרחא אתקריאו ׳סרכות׳, כאלין סרכות דמעכבי לכנפי ריאה לנשבא.

הכי חטאת דישראל ! אחיד בגדפוי דשכינתא דאינון חיוון דכרסיא, דלא תהא עולה בהון בזכוון דישראל לגבי קודשא בריך הוא. ומעכבין לה ומכבידין גדפהא. חי״ת חי״ת - חטאות דלהון.

ואשם - אימא דערב רב ! סרכא אחידת בכרסיא דתמן מטרוניתא. ולא מנחת לה לסלקא מגלותא. וזכוון אחידן בה לסלקא. אשתארת באוירא - כגון סרכא תלויה באוירא. ודא עמודא דאמצעיתא. הכי אשם תלוי בצדיק, דאיהו אחיד בין שמיא וארעא.

חטאת איהי **יותרת הכבד** - אכבידת עלה בחטאות דלכלוכין דחובין דישראל. כגוונא דכבד מכביד שמרים דאינון דמים על ערקין דלבא - הכי אלין חטאות מכבידין על גדפוי דשכינתא, דאינון פקודין דעשה דדמיין לכנפי יונה. לא תעשה - כד אינון מכבידין על עשה - דאינון כד חובין דישראל מרובין מזכוון, אתמר באורייתא דאיהו גופא **ותשלך אמת ארצה** (דניאל ח יב) , ואיהי צווחת **נתנני יהו״ה בידי לא אוכל קום** (איכה א יד) , **נפלה לא תוסיף קום** (עמוס ה ב) .

ובגין דא תקינו תנאים ואמוראים צלותין באתר דקרבנין לאעברא חטאות ואשמות מינה ; ובגין דא תקינו צלותא דשחרית כקרבן השחר, וצלותא דמנחה כקרבן בין הערבים, וצלותא דערבית כאמורים ופדרים דהוו מתאכלים כל הלילה. ותלת אבהן דתקינו תלת צלותין - לקבל מרכבתא דאינון קטירין בה. כמה דאוקמוה **האבות הן הן המרכבה** - דאינון **פני אריה אל הימין לארבעתם וגו׳** :

ועוד **אש תמיד תוקד על המזבח** - דא אורייתא דאתמר בה **הלא כה דברי כאש נאם יהו״ה** (ירמיה כג כט) .

לא תכבה - ודאי דעבירה אינה מכבה תורה, אבל עבירה מכבה מצוה. ומאן דעביד עבירה דמכבה מצוה דאיהי נר - הכי מכבה נר דיליה דאתמר בה **נר יהו״ה נשמת אדם** (משלי כ כז) מגופיה. והאי הוא ׳כבוי׳ - דאשתאר גופא בחשוכא.

והכי מאן דסליק שכינתא מאתרהא - גרים כבוי וחשוכא להההוא אתר. וחשוכא איהי עבירה - **ושפחה כי תירש גבירתה** (משלי ל כג) . וסליקו דמצוה מסטרא דעמי הארץ - להון מכבה מצוה, לקיים בהון **ורשעים בחשך ידמו** (ש״א ב ט) . אבל לגבי מארי תורה - לית ליה כבייה עולמית בהון ; בגין דנהרין לה בכמה רזין דאורייתא - דאור - רז אתקרי. ומצות דאורייתא דמקיימין לה רבנן - תורה איהו לגבייהו ; לילה ויומם לא תכבה עלייהו ; בגין דמקיימין בה **והגית בו יומם ולילה** (יהושע א ח) . ועשן דסליק מפומייהו במילי דאורייתא - איהו עשן המערכה דמסדרין לה ומעריכין לה לגבי בעלה ; כגון **בהעלותך את הנרות** (במדבר ח ב) , דאתמר בהון **להעלות נר תמיד** (שמות כז כ) .

ובעשן המערכה וענן הקטרת, דאורייתא עשן דילה - יתער מלבא לגבי חכמתא דאיהו במוחא. כגוונא דעננא - דאתערותא דעננא מלבא. הדא הוא דכתיב **ואד יעלה מן הארץ** (בראשית ב ו) , ולבתר **והשקה את כל פני האדמה**. הכי יתער עשן מבינה דאיהו בלבא (דאוקמוה לגביה **הלב מבין**), וסליק לגבי חכמה דאיהי במוחא.

דף כט עמוד א

(אין בדף זה זהר אלא רק רעיא מהימנא)

רעיא מהימנא

ומאן עשן ? דא עמודא דאמצעיתא - דעת. לב מבין דעת.

לבתר דנחית עשן חכמה לגבי בינה, דאינון דא לשמאלא ודא לימינא - איהו נחית מלא מאבא ואימא - **מלא י״ה**, לאוקדא עצים דאינון תלמידי חכמים מסטרא דעץ חיים דאינון אברים דגופא, דתמן **ה׳**. **העצים** ודאי ; לאוקדא לון בשלהובין דאורייתא דאתמר ביה **הלא כה דברי כאש נאם יהו״ה** (ירמיה כג כט) - בשלהובין דנר מצוה ברחימו. (ע״כ) :

פקודא להקריב בכל יומא תמידין ואבתריה להדליק אש - הדא הוא דכתיב אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה.

ואבתריה תרומת הדשן, ואבתריה קרבן נדר או נדבה.

תנאים ואמוראים ; כל אלין תמידין אינון מדות דקודשא בריך הוא דצריכי למהוי לון נייחא. ואף על גב דכל ספירן כלהו חד -- מכל מקום כל ספירה וספירה ממנא על שבתות וזמנין ויומין טבין. וההיא מדה דשלטנותא דההוא זמנא - כל ספירן אתכלילו בה ואתקריאו כלהו על שם ההיא מדה ; בחסד - חסדים, בגבורה - גבורות, והכי בכל מדה.

ואית השבתת מלאכה ; כגון שור דאית ליה עול, וחמור דאית ליה משאוי ; בין עול מלכות שמים כגון תפילין, בין עול מלכות הרשעה ; כפום עובדייהו באלין יומין אית לון השבתת מלאכה ונייחא.

מאן דלא אתעסק באורייתא ובפקודין - אית ליה עול מלכות הרשעה. ומאן דאתעסק באורייתא ובפקודין - אית לון עול מלכות שמים, דאיהי **ה׳** בתראה. ׳מלכות שמים׳ אתקריאת - עול מצות איהי ודאי - בגין דבה אתבריאו כל ברייז דשמיא וארעא. הדא הוא דכתיב (בראשית ב ד) **אלה תולדות השמים והארץ בהבראם - בה׳ בראם**. וכד ייתי שבת ויום טוב - נחתת בינה דאיהו **יה״ו** על **ה׳** דאיהי מלכות שמים, נשמה יתרה, ואיהי **חרות על הלוחות** (שמות לב טז) , **אנכי** ביציאת מצרים. ופרישת גדפהא על ברתא ועל משריין דילה ואית לון נייחא.

ואתמר במשריין דסמא״ל ונחש - **וראו כל עמי הארץ כי שם יהו״ה נקרא עליך וְיָרְאוּ מִמֶּךָּ** (דברים כח י) . אות תפילין ואות שבת ואות דיומין טבין ואות ברית - כלהו שקילין ; ואית אות דשד״י דאיהו מטטרו״ן, עבד. וכמה עבדין תליין מניה דממנן על אלין דעבדין פקודי על מנת לקבל פרס. מטטרו״ן

ומשריין דיליה ממנן עלייהו. בגינייהו אתמר **למען ינוח שורך וחֲמֹרֶךָ** ועבדך ואמתך (שמות כג יב עיין שם=עיין שם) . אבל אינון דעבדין פקודין שלא על מנת לקבל פרס - אינון בנוי דמלכא ומטרוניתא ; ואינון כתרין ותגין על רישא דעבדין ביומין דחול ; ובגינייהו אתמר **ודאשתמש בתגא חלף, והזר הקרב לגבייהו יומת**. ד׳שבתות׳ אתקריאו לגבי עבדין.

ובגין דא **אם כבנים אם כעבדים**. **אם כבנים** דאתמר בהון **בנים אתם ליהו״ה אלהיכם** (דברים יד א) . **אם כעבדים** - **כי לי בני ישראל עבדים** (ויקרא כה נה) - ולא שאר אומין.

אבל אינון חייביא דלא משתדלין באורייתא ומצות, ולית עלייהו עול תורה ועול תפילין ושאר פקודין -- אינון עבדין לאומין דעלמא ומשתעבדין בהו, כגון **עבדים היינו לפרעה במצרים** (דברים ו כא) . ואי נטרי שבתות וימים טובים אתמר בהו **ויוציאנו יהו״ה אלהינו**, ויתקיים בהו **למען ינוח שורך וחמורך** (שמות כג יב) - ׳חמור׳ בתורה ובמצות. ׳וינפש בן אמתך ובהמתך׳ - עם הארץ ׳בהמה׳ אקרי.

ולבתר דייעול גרמיה תחות אדם בתורה - יתקיים ביה **אדם ובהמה תושיע יהו״ה** (תהלים לו ז) ; אם הוא כסוס דרכיב עליה מאריה וסביל ליה ולא מבעט במאריה. ומאי סבילו דעם הארץ לתלמיד חכם? בגין דתלמיד חכם כיום שבת ; צריך איהו דלית ליה מדיליה. ואי עם הארץ סביל ליה בממוניה, ואתנהיג ביה כפום רעותיה לשמשא ליה, ולאתנהגא בפקודין כפום רעותיה - יתקיים ביה **אדם ובהמה תושיע יהו״ה** - יושיע ליה משוד וגזלה, יושיע ליה ממלאך המות דלא שליט עליה וישחוט ליה בסכין פגום דיליה. וכל מאן דשחיט בסכין פגום - נבלה איהו, דאתמר ביה **לכלב תשליכון אותו** (שמות כב ל) , דאיהו **סמא״ל**.

ונפש דתלמיד חכם אתקריאת ׳שבת מלכתא׳, נפש יתירה דשבת. ועונג דיליה נשמת חיים ורוח שכלי. ואינון **נשמה יתירה רוח יתירה** - יתר על נשמה ורוחא ונפשא דאינון עבדין דשלטין בגופא דיומין דחול.

נשמה יתירה - נשמת כל חי, כתר בראש צדיק דאיהו יום שבת. ובהאי נשמה יתירה **תהלל יה** דאינון אבא ואימא דעלה אתמר **עין לא ראתה אלהים זולתך** (ישעיה סד ג) . בגין דאיהו מרכבה לעלת העלות דאיהו מכוסה, ולא שליט עליה עינא. ובגין דא **עין לא ראתה**.

רוחא יתירה - נהר דנפיק מעדן מבין אבא ואימא, ומהלכו חמש מאה שנין, ומטי לשתיתאה דאיהו צדיק **להשקות את הגן** דאיהי נפש יתירה מלכות.

דף כט עמוד ב

תוספתא (כפילות דלעיל דף כ״ז ע״א, וכן פקודי דף רל״ט ע״ב)

[**זאת תורת העולה**. אמר רבי חייא, האי קרא אוקימנא ליה בהאי גוונא: **זאת תורת** - דא כנסת ישראל. **העולה** - דא מחשבה רעה דאיהי סלקא על רעותא דבר נש לאסטאה ליה מארחא דקשוט. **היא העולה** - היא היא דסלקא ואסטייה ליה לבר נש, ובעי לאוקדא ליה

רעיא מהימנא

נשמה דשלטא ביומין דחול על עבד יהו״ה - איהי מכסא הכבוד, כמה דאוקמוה מארי מתניתין **כל הנשמות גזוורות מתחת כסא הכבוד**.

ורוח דשלטא ביומי דחול על עבד יהו״ה - איהי מעבדא דמלכא, מטטרו״ן, כליל שית סדרי משנה, ואיהי שש מעלות לכסא.

ונפש דשליט בחול - איהי מכסא דין, סנדלפון, תכלת שבציצית, כמעשה לבנת הספיר.

אבל ברתא דמלכא בפסח איהי נפש השכלית, ליל שמורים, מצה שמורה, ורוח שמור. לקבליה איהי יום טוב ואיהי יום שבת. זכור ושמור. בגין דאיהי אצילות ממלכות. והכי תלמידי חכמים בנוי דמלכא ומטרוניתא אתקריאו ׳שבתות וימים טובים׳. ולית לון מדילהון - דלאו אינון בעלי מלאכה כשאר עבדין בנוי דחולין. אגרא דילהון בעלמא דין ובעלמא דאתי לענגא לון בכל מיני מאכל ומשתה, ולאוקרא לון בלבושין שפירין כגוונא דשבת דאתמר ביה **כבדהו בכסות נקיה**. כל מה דעבד בר נש לשבתות וימים טובים - איהי למעבד לון ; ומאן דמחלל שבת - חייב סקילה. והכי מאן דאשתמש בתגא - חלף. והכי הוא המשתמש במי ששונה הלכות דמחלל תורתיה ; וכל שכן המבזה ליה - כאילו מבזה שבתות ומועדות ; ואוקומוה מארי מתניתין **כל המבזה את המועדות כאלו כופר בעיקר**. וכגוונא דכל מאני בית המקדש אתקריאו ׳קדש׳ - הכי כל אינון דמשמשי תלמידי חכמים אתקריאו ׳קדש׳. ותלמידי דרב דאינון לקבל אברים דגופא אתקריאו ׳קדש קדשים׳.

ורזא דמלה קא רמיז בהון - **והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים** (שמות כו לג) .

ומטטרו״ן ! אַתְּ ומשריין דילך צריכין לקרבא לון קרבנא קדם יהו״ה בכל ליליא !

׳עשייה׳ - לקבל עליה עול מלכות שמים - דא קבלת יסורין דעניות לתלמידי חכמים. איהו מות לגופא דבעירן. דמזונא דאורייתא איהו מזונא דנשמתא ורוחא ונפשא שכליים, דאינון כהן לוי וישראל. כהן - ביה י׳ חכמה ודאי, לוי - ביה **ה**׳ תבונה, ישראל - ביה דעת ודא **ו**׳. נפש יתירה - **ה**׳ בתראה, רמ״ח מצות עשה ושס״ה לא תעשה.

ותורה - דא אדם ! הדא הוא דכתיב **זאת התורה אדם** (במדבר יט יד) . ודא כליל שמא מפרש יו״ד ה״א וא״ו ה״א. האי איהו אורייתא מזונא לאדם, בארבע אנפין דיליה.

מזונא דבעירן - נהמא וחמרא ובשרא וכל מיני פירות. **זה לעמת זה עשה האלהים** (קהלת ז יד) . וצריך בר נש לקרבא בכל ליליא קרבן נפשא ורוחא ונשמתא דבעירן קדם יהו״ה. ויתודה בכמה מיני ודויין. ויסלק לון במחשבתיה קרבנא קדם יהו״ה לאפקא לון בקריאת שמע לקמי קודשא בריך הוא. ויפיק רוחיה דדפיק בערקין דלבא. נפש - יכוון בשריפתה ובשחיטתה ובנחירתה דהוו נחירין כהניא ! הדא הוא דכתיב **ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל**, והיינו חנק. ותלתא מיתות אלין הוו כמרה סומקא ירוקא אוכמא, דאינון בכבד במרה בטחול. ואינון כתלת קליפין דאגוזא.

וקודם דא יתקן מזבח אבנים, ויכוון למעבדה סקילה ממרה חוורא דשלטת בכנפי ריאה, באינון סרכות דאלין בעירן תפוסין תמן. ונחיתת אשא תכלא וישצי לון. ויהון חיון ובעירן ועופין דכיין לקרבא ליהו״ה ולשרייא שמיה עלייהו.

בההוא זמנא יתקיים בהו **ואתם הדבקים ביהו״ה אלהיכם חיים** (דברים ד ד) ! ויהון כסוסיא דרכיב מאריה עלייהו. הדא הוא דכתיב **כי תרכב על סוסיך מרכבותיך ישועה** (חבקוק ג ח) . ובההוא זמנא **אדם ובהמה תושיע יהו״ה** (תהלים לו ז) .

ותלמיד חכם איהו שקיל לכל מארי תורה ! והכי צריך למהוי שקיל גרמיה מסטרא דאורייתא ! ומסטרא דאברים דגופא צריך למישקל גרמיה לכל עמי הארץ, כמה דאוקמוה מארי מתניתין **לעולם יראה אדם עצמו כאילו כל העולם כלו תלוי בו**. ויכוין בנפשיה וברוחיה ובנשמתיה למעבד לון קרבנין עם כל בני עלמא - וקודשא בריך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה. ובדא **אדם ובהמה תושיע יהו״ה**.

קמו כלהו תנאין ואמוראין לגביה ואמרו כלהו בקלא חדא: *״אנת הוא דעיא מהימנא דאית לך רשו למעבד כל דא - דאנת שקיל ככל ישראל ! ובגין דא שלח לך קודשא בריך הוא בינייהו ! ״*

(ע״כ הרעיא מהימנא):

דף ל עמוד א

בנורא, בגין דלא יתיהיב ליה דוכתא לאסטאה, ובגין כך **על המזבח**.

כל הלילה - מאן **לילה**? דא כנסת ישראל דאיהי ׳זאת׳, לאתדכאה בר נש מההוא רעותא. **על מוקדה** - בגין דנהר דינור איהו אתר לאוקדא לכל אינון דלא קיימי בקיומייהו, דהא עאלין לון בההוא נורא דדליק, ומעברי שלטניהון מעלמא. ובגין דלא תשלוט אצטריך **על מוקדה כל הלילה**, ואתכפייא ולא שלטא. **(ע״כ תוספתא)**:]

זהר

כתיב **והנה יהו״ה עובר וגו׳ ורוח גדולה וחזק וגו׳** יב. רוח גדולה - דאמרן. וכתיב **לא ברוח יהו״ה**.

ואחר הרוח רעש - דכתיב **ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול** (יחזקאל ג יב) - הרי רעש אבתריה דרוח.

ואחר הרעש אש - דא הוא דכתיב **נהר די נור נגיד ונפק מן קדמוהי וגו׳** (דניאל ז י) . רבי יצחק אמר: היינו דכתיב **ודמות החיות מראיהן כגחלי אש בוערות כמראה הלפידים היא מתהלכת בין החיות ונגה לאש ומן האש יוצא ברק** (יחזקאל א יג) . **ואחר האש קול דממה דקה** - **קול** - דא קול בתראה, דהיא **דממה** - דלית לה מלה פרטא, אלא היא דממה מגרמה. וכד מתכנשי עלה - היא אשתמע בכלהו עלמין וכלהו מזדעזעי מנה !

דממה דקה - אמאי היא **דקה**? בגין דאיהי זעירא מכלא.

רבי חייא אמר **אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה** - דא אשו דיצחק דכתיב **הנה האש והעצים** (בראשית כב ו) . והיינו **אש תמיד** דקיימא תדיר. **והעצים** - אלין עצים דאברהם דכתיב **ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר**.

תנן, מאשא דיצחק נגיד ומטי להאי מזבח. ונפיק גומרא חד לסטר מזרח, וגומרא חד לסטר מערב, וגומרא חד לסטר צפון, וגומרא חד לסטר דרום - לארבע זוויין דמדבחא. וכהנא אסחר לה לארבע זוויין. במדבחא אית כבש חד בדרגין ידיען. ודרגא תתאה מטי ונחית לתהומא עלאה, מגו שית חד. ובשעתא דאינון גומרין מטו לארבע זוויין - חד זיקא אתער ונחית להההוא תהומא עלאה.

ובההוא אתר אית חיילין דאמרי **קדוש** בקל רב עלאה, ומסטרא אחרא אמרי **קדוש** בקל נעימותא עלאה, ומסטרא אחרא חיילין אחרנין דאמרי **קדוש**. וכן לארבע זוויין. שית מאה אלף רבוון חיילין בכל זווייא אשתכחו, ועלייהו חד ממנא. וכלהו מתלבשי אפודא, וקיימי לסדרא פולחנא דמדבחא לקבל תתאי.

באתר אחרא משתכחי גלגלי ימא דנהמין ונחתין בדרגין ידיען, ותמן חיילין אמרין בקל נעימותא **ברוך כבוד יהו״ה ממקומו** (יחזקאל ג יב) . וכלהו משבחי בשירתא ולא משתככי ביממא ובלילא. וכלהו מסדרי שבחא בקל נעימותא.

באתר אחרא משתכחי חיילין חיילין - קיימין בדחילו בזיע ברתת, כמה דאת אמר **וגובה להם ויראה להם** (יחזקאל א יח) . וכלהו מסתכלי לגבי ההוא מדבחא דלעילא. ובשעתא דמטי אשא דיצחק על גבי מדבחא - כמה זיקין סלקין ונחתין לכל עיבר, ומתלהטין מנייהו כמה תקיפין מארי דחילא גיברין דעלמא. ואלמלא דכהנא קאים על מדבחא ומסדר אעין - לא יכיל עלמא למיקם קמייהו ! מאלין גומרין וזיקין דנפקין - מתלהטן גביהון דאינון חיוון, כמה דאת אמר **ודמות החיות מראיהם כגחלי אש בוערות כמראה הלפידים** (יחזקאל א יג) .

מסטרא דימינא דאינון חיוון אתער רוחא חדא מלעילא - נשיב ויתיב בההוא אשא, ומתלהטא ומתבסמא ולהיט ושכיך בזיווא יקירא, ונהיר לכמה חיילין דקיימין בסטרא דימינא.

מסטרא דשמאלא אתער רוחא אחרא תקיפא מתבר טנרין, ונשיב ויתיב בההוא אשא ואתתקף ואתגבר. כדין אתלבש מניה ההוא רוחא מסטרא דשמאלא ולהיט לכמה חיילין דקיימין להההוא סטר.

וכן לארבע סטרין לארבע משריין. וכלהו מתבסמן בשעתא דכהנא סליק על מדבחא.

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף ל עמוד ב

אמר רבי אבא: תרין מדבחאן אינון לתתא ותרין לעילא. חד - פנימאה דכלא דמתקריב ביה קטרת פנימאה ודקה, קשורא דמהימנותא. וכהנא עלאה מכלא אקטר קטורתא דא בקשורא דמהימנותא. ודא אתקרי **מזבח הזהב**. ומהכא אתקטר ואתקשר קשרא דמהימנותא בחד קשרא. וחד מדבחא אחרא ואקרי **מזבח הנחשת**. ודא הוא לבר. ומיכאל השר הגדול מקריב עליה קרבנא נייחא דקב״ה.

ולתתא - מזבח הזהב ומזבח הנחשת. בדא קטרת, ובדא חלבים ואמורים.

ועל דא כתיב **שמן וקטרת ישמח לב** (משלי כז ט) ולא כתיב ״שמן וחלבין ואמורין ישמח״ - אף על גב דאתבסמותא דרוגזא ודינא אינון. אבל **שמן וקטרת** - חדוותא דכלא איהו, ולא מסטרא דרוגזא ודינא.

ודא מדבחא דאיהו פנימאה דקטרת - דקה בדקותא דכלא בקשורא דמהימנותא - אקרי **קול דממה דקה**. ובגין דאיהו מדבחא פנימאה דאתקשר בקשורא דמהימנותא - מדבחא אחרא אקרי **מזבח החיצון**, ופנימאה אקרי **מזבח יהו״ה**. אחרא אקרי **מזבח הנחשת** כמה דאת אמר **מזבח הנחשת אשר לפני יהו״ה קטן מהכיל וגו׳** (מ״א ח סד) .

רבי יוסי אמר מהכא - **וכליל על מזבחך** (דברים לג י) - תרי. וכתיב ׳על מזבחותי לרצון׳ (ישעיהו נו ז עיין שם=עיין שם) .

רבי אבא אמר: כתיב **ויבן משה מזבח וגו׳** (שמות יז טו) - לקבל ההוא פנימאה בנה האי. ועל דא אתקרי **יהוה נסי**. מהו **נסי**? דרשים רשימא דאת קיימא קדישא. דבשעתא דעמלק אתא לאעברא האי רשימא קדישא מנייהו דישראל - האי מזבח קיימא לקבליה לנקמא ההוא נוקמא דאת קיימא. ועל דא אתקרי **חרב נוקמת נקם ברית** (ויקרא כו כה) . ודא אתקנת להו לישראל רשימא קדישא. ומשה בנה לקבל האי מזבח וקרי ליה **יהוה נסי**. ודא הוא מזבח פנימי - **קול דממה דקה** (מ״א יט יג) .

ועל דא **אש תמיד תוקד על המזבח וגו׳** - אש דאשתכח תדירא. ומאי איהו? אשא דיצחק. וכדין שמא דא **אדנ״י**. וכד יסדר עלה כהנא אינון אעין - אתבסמא בשמא, וקרינן לה בשמא דרחמי - **יהו״ה**. וקרינן לה בשמא דא. ולזמנין קיימא כגוונא דא ולזמנין קיימא כגוונא דא.

רבי שמעון אמר: תרי הוו! פנימאה קיימא על ההוא דלבר, ומנה אתזן. ואתקשרא דא בדא.

זה קרבן אהרן (ויקרא ו יג)

רבי חזקיה פתח: **צדיק יהוה בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו** (תהלים קמה יז) .

צדיק יהו״ה בכל דרכיו - הא תנינן, כמה אית לון לבני נשא לאסתכלא ביקרא דמאריהון ולא יסטו מארחייהו לבר! דהא בכל יומא ויומא דינא תלי בעלמא - בגין דעלמא על דינא אתברי וקיימא. ועל דא בעי בר נש לאסתמרא מחובוי דלא ידע זמנא דדינא שריא עלוי. יתיב בביתיה - דינא שריא עלוי. נפק מביתיה לבר - דינא שריא עלוי, ולא ידע אי יתוב לביתיה אי לאו. נפק לארחא על אחת כמה וכמה דהא כדין דינא נפקא קמיה! הדא הוא דכתיב **צדק לפניו יהלך** (תהלים פה יד) . בגין כך בעי לאקדמא ולמבעי רחמי קמי מלכא, בגין דישתזיב מן דינא בשעתא דשריא בעלמא, דהא כל יומא ויומא שריא דינא בעלמא. הדא הוא דכתיב **ואל זועם בכל יום** (תהלים ז יב) .

השתא אית למימר - הא תנינן ואתערו חברייא - **אל** בכל אתר חסד הוא, כמה דאת אמר **האל הגדול** (דברים י יז) . ודא נהירו דחכמה עלאה. ואת אמרת **ואל זועם בכל יום**!? שביק קרא כל אלין שמהן ואחיד בהאי? אי הכי לא קיימין מילי!?

ועוד דכתיב **אל גבור** (ישעיהו ט ה) ! או נוקים ליה דינא או נוקים ליה רחמי!?

אלא הכי שמענא! חייביא מהפכי רחמי לדינא! דלית לך בכל אינון כתרין עלאין דמלכא קדישא דלא כלילן רחמי בדינא ודינא ברחמי - וחייביא מהפכי רחמי לדינא!

אמר ליה רבי יהודה: שפיר בההוא דכתיב **אל גבור**! אלא **אל זועם בכל יום** מהו? דהא בכל יומא ויומא קיימא בדינא - בין דבני עלמא זכאין, בין דלא זכאין!?

לא הוה בידיה.

אתו שאילו ליה לרבי שמעון.

אמר לון: ודאי אל זועם בכל יום! והא אוקמוה חברייא - לזמנין הוא דינא, לזמנין הוא רחמי.

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף לא עמוד א

אי זכאין בני עלמא - הא ׳אל׳ קיימא והוא חסד. ואי לא זכאן - הא ׳אל׳ קיימא ואקרי **גבור**. ועל דא קיימא בכל יומא.

אבל מלה שפיר הוא! **אל** בכל אתר - נהירו דחכמתא עלאה הוא, וקיימא בקיומיה בכל יומא דכתיב **חסד אל כל היום** (תהלים נב ג) . ואלמלא דהאי **אל** אתער בעלמא - לא יכיל עלמא למיקם אפילו שעתא חדא מקמי דינין תקיפין דמתערין בעלמא בכל יומא! הדא הוא דכתיב (בראשית ב ד) **אלה תולדות השמים והארץ בהבראם** - אל תקרי **בהבראם** אלא **באברהם** - באתערותא דאברהם קיימי. וכד אתער אברהם בעלמא - כל אינון דינין דמשתכחי בכל יומא ויומא - דחי להו לבר ולא קיימין קמיה! הדא הוא דכתיב **ואל זועם בכל יום**. ״נזעם״ או ״זעום בכל יום״ לא כתיב, אלא **זועם** - בכל יומא ויומא דדינא אשתכח - דחי לון לבר, וקיימא הוא ומבסם עלמא. הדא הוא דכתיב **יומם יצוה יהו״ה חסדו** (תהלים מב ט) . ואלמלא האי - לא יכיל עלמא למיקם אפילו רגעא חדא! ועל דא כלא קיימי בגיניה דאברהם!

והאי דכתיב **אל גבור** -- לאו דאיהו גבור! אלא האי קרא רמז הוא דקא רמיז לאבהן, ורמיזא הוא דקא רמיז למהימנותא עלאה קדישא דכתיב **פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום** (ישעיהו ט ה) . **פלא** - דא חכמתא עלאה דהיא פליאה ואתכסיא מכלא, כמה דאת אמר **כי יפלא ממך דבר** (דברים יז ח) . **יועץ** - דא הוא נהר עלאה דנגיד ונפיק ולא פסקא, ודא ״יועץ׳ לכלא ואשקי לכלא. **אל** - דא אברהם כמה דאוקימנא - **האל הגדול**. **גבור** - דא יצחק דכתיב **הגבור**. **אבי עד** - דא יעקב דאחיד להאי סטרא ולהאי סטרא, וקיימא בקיומא שלים. **שר שלום** - דא צדיק דאיהו שלמא דעלמא, שלמא דביתא, שלמא דמטרוניתא.

אתו רבי חזקיה ורבי יהודה ונשקו ידוי.

בכו ואמרו: *״זכאה חולקנא דשאילנא האי! זכאה הוא דרא דאת שארי בגווייהו!״*

אמר רבי שמעון, כתיב **זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו ליהו״ה (ויקרא ו יג)** .

תא חזי, חייבי עלמא גרמין ליה לקודשא בריך הוא לאסתלקא מכנסת ישראל. הדא הוא דכתיב **אִישׁ תַּהְפֻּכוֹת יְשַׁלַּח מָדוֹן וְנִרְגָּן מַפְרִיד אַלּוּף** (משלי טז כח) . מאן הוא **אלוף**? דא קודשא בריך הוא דאיהו אלופו של עולם, כמה דאת אמר **אַלּוּף נְעָרַי אָתָּה** (ירמיה ג ד) . ואינון חייבי מפרישין **לזאת מזה** דאיהו שלמא דביתא ואינון זווגא חדא.

אתא אהרן קדישא ובנוי, ועל ידייהו מתקרבין תרווייהו ואזדווג **זה בזאת**. הדא הוא דכתיב **בזאת יבא אהרן אל הקדש** (ויקרא טז ב) , **זה קרבן אהרן ובניו** (ויקרא ו יג) . ואינון מזווגי למלכא קדישא עלאה במטרוניתא. ועל ידייהו מתברכאן עלאין ותתאין, ומשתכחין ברכאן בכלהו עלמין, ואשתכח כלא חד בלא פירודא.

ואי תימא אמאי לא כתיב **זאת קרבן** לקרבא ׳זאת׳ לאתריה!? -- לאו הכי! דהא כהנא מעילא קא שרי לאייתאה זווגא לה לכנסת ישראל, עד דמטי להאי ׳זה׳ לאזדווגא ב׳זאת׳, ולקרבא לון כחדא. ובגין כך כהנא אשלים קרבנא וקריב זווגא - זכאה חולקיהון בעלמא דין ובעלמא דאתי!

רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי מאושא לטבריא.

אמר רבי חייא, כתיב **כִּי בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לו זֹאת מְנוּחָתִי עָדֵי עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ** יד. לזמנין קארון להאי חברייא כלהו דכורא, בגין דציון איהו רחמי. והכא קָרא נוקבא קָרא ליה!?

אמר רבי יוסי: הכי שמיע לי מבוצינא קדישא! בשעתא דזווגא אזדווג כחדא לאחזאה דהא נוקבא אתכלילת ביה בכללא חדא - אתקרי נוקבא, דהא כדין ברכאן דמטרוניתא אשתכחו, ולא הוי בה פרישותא כלל. ועל דא **למושב לו** כתיב, וכתיב **כי בחר יהו״ה בציון - בציון** דייקא - בההוא דאית בגויה דשריא ביה. ולא כתיב ״לציון״. וכלא חד! בין דקָרא להאי בשמא דדכורא, ובין דקָרא להאי בשמא דנוקבא - כלא חד ובדרגא חד קיימין.

ועל דא כתיב **וּלְצִיּוֹן יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ יֻלַּד בָּהּ וְהוּא יְכוֹנְנֶהָ עֶלְיוֹן** (תהלים פז ה) - חד לדינא וחד לרחמי. כד מזדווגי כחדא בזווגא חד - כדין **ציון** אקרי. וציון בירושלם אשתמודע ואשתכח. ודא בדא תליא.

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף לא עמוד ב

פתח רבי יוסי ואמר: כתיב **והתקדשתם והייתם קדושים** (ויקרא כ ז) - **מאן דמקדש גרמיה מלרע - מקדשין ליה מלעילא! מאן דמסאיב גרמיה מלרע - מסאבין ליה מלעילא!**

מקדשין ליה מלעילא - יאות, דהא קדושה דמאריה שריא עליה. אבל מסאבין ליה - מאן אתר?! ואי תימא מלעילא -- וכי מסאבותא שריא לעילא?!

אמר רבי חייא: היינו דתנינן, בעובדא דלתתא אתער עובדא לעילא! אי עובדא דלתתא היא בקדושה - אתער קדושה לעילא ואתי ושריא עליה ואתקדש ביה. ואי איהו אסתאב לתתא - אתער רוח מסאבותא לעילא, ואתי ושריא עליה ואסתאב ביה; דהא בעובדא תליא מלתא. דהא לית לך טב וביש, קדושה ומסאבותא, דלית ליה עקרא ושרשא לעילא. ובעובדא דלתתא אתער עובדא דלעילא. מה דתלי בעובדא - בעובדא אתער לעילא ואתעביד עובדא. ומה דתלי במלין - במלין. כד אתגזר במלה - אתער הכי לעילא.

ואי תימא מלה מה אתער? אלא הכי כתיב **ודבר דבר** (ישעיהו נח יג) - ההוא **דבר** אתער מלה אחרא לעילא דאקרי **דבר - דבר יהו״ה אשר היה** (הושע א א) , **ודבר יהו״ה היה יקר** (ש״א ג א) , **בדבר יהו״ה שמים נעשו** (תהלים לג י) . דהא תנינן, ההיא מלה סלקא ובקע רקיעין עד דסלקא בדוכתיה ואתער מה דאתער; אי טב טב, אי ביש ביש. ועל דא כתיב **ונשמרת מכל דבר רע** (דברים כג י) .

ארבעה מינין בלולב ואינון שבעה. ואי תימא דשבעה מינין אינון - לאו הכי! אלא ארבעה נינהו, ואינון מתפרשין לתלתא אחרנין. ובעובדא דילהון אתערו שבעה אחרנין לעילא לאוטבא עלמא בכמה סטרין.

כנסת ישראל - אף על גב דאיהי בכללא - מתברכא מכלהו שית ומנחלא דעמיקא דמבוע דנגיד ולא פסיק לעלמין מימוי, דנגדא עלייהו וינקא לבת. דהא בגין דאיהי בת לה לעלמא עלאה ותתאה - אתברכא מנייהו באתערותא דא. דהא בשעתא דכנסת ישראל אתברכא מנייהו - כלהו עלמין אתברכן. ועל דא סובבים את המזבח כמה דאתמר.

ועוד, באתערותא דא שתא כלא מתברכא במיא לאסתפקא ביה, ואשתאבין כלהו ממבועא דנחלא עמיקא דכלא לנחתא לעלמא. ובגין כך בעיין כלהו לחין ולא יבשין לאמשכא ברכאן לעלמא - בגין דאילני אלין כלהו לחין תדירא, וטרפין דילהון משתכחין תדירא, וזמן חדוותא דלהון בהאי זמנא.

ותנינן בספרא דרב המנונא סבא, דהא ההוא חילא דאתפקדא על אילנין אלין - כל חד וחד מאלין - לא נטיל ברכאן דחדוותא לעילא אלא בזמנא דא. וחדוותא דילהון כולהו לעילא, וחדוותא דאילנין אלין לתתא - כולהו בזמנא דא הוא. ואתערותא דלהון באינון קדישי מלכא תליין. וכד ישראל נטלי לון - כלא אתער בזמנא דא ועלמא מתברכא, וכנסת ישראל מתברכא לארקא ברכאן לעלמא.

כתיב **קול יהוה על המים אל הכבוד** (תהלים כט ג) - אמר רבי יוסי דא אברהם. **קול יהוה בכח** - דא יצחק. **קול יהוה בהדר** - דא יעקב. **קול יהוה שובר ארזים** - דא נצח. **קול יהוה חוצב להבות אש** - דא הוד. **קול יהוה יחיל מדבר** - דא צדיק. **קול יהוה יחולל אילות** - דא צדק.

וכלהו מתגדלי על מיא ואתשקיין במיא לגדלא. הדא הוא דכתיב **ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן** (בראשית ב י) . וכלהו הני מתערי ברכאן לעלמא מההוא שקיו דאתשקיין כלהו.

תא חזי, הני שבע קלין תליין במלה דפומא בשאר יומי שתא. והשתא לא תליין אלא בעובדא ! ואנן עובדא קא בעינן ולא מלה, בגין דבזמנא דא מברך לכל שתא !

ביומא שביעאה דחג הוא סיומא דדינא דעלמא. ופתקין נפקין מבי מלכא וגבורן מתערי ומסתיימן בהאי יומא. וערבי נחל תליין בהו. ובעינן לאתערא גבורן למיא ולסחרא שבעה זמנין - לרוואה להאי מזבח ממיא דיצחק, בגין דאתמליא מיא האי בירא דיצחק. וכד הוא אתמליא - כל עלמא אתברכא במיא ! ובהאי יומא גבורות בעינן למייא ולסיימא לון לבתר - דהא בהאי יומא מסתיימי דינא.

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף לב עמוד א

ובגין כך בעינן לבטשא לון בארעא, ולסיימא לון דלא משתכחי. דהאי יומא אתערותא וסיומא הוא. ועל דא אתערותא וסיומא הוא דעבדינן בערבי נחל.

אמר רבי חייא: ודאי הכי הוא ושפיר ! **וערבי נחל** - מסטרא דנחל נפקי גבוראן, ובהאי יומא מתערי ומסיימי. בהאי יומא כתיב **וַיָּשָׁב יִצְחָק וַיִּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֹת הַמַּיִם** (בראשית כו יח) - **בארת** כתיב חסר. **וַיָּשָׁב** - מהו **וַיָּשָׁב**? אלא יומא קדמאה דירחא - שירותא דדינא הוה בכל עלמא, ויצחק קיימא לכורסייא למידן עלמא. בהאי יומא - **וַיָּשָׁב יצחק** - לאתערא דינין ולסיימא דינין.

ויחפור את בארת המים - לארקא גבורן לכנסת ישראל לאתערא למיא. דהא מיא בגבורן נחתין לעלמא, ובגין דאלין גבורן לא נחתין אלא בעיבא, ויומא דעיבא לא נייחא רוחיהון דקיימי עלמא אלא בגין דעלמא אצטריך להו. מאי טעמא? בגין דעלמא בדינא אתברי, וכלא בעיא הכי.

בגין כך כלא בעובדא תליא מלתא ! ועל דא כהנא בעובדא ותקונא דאיהו עביד לתתא אתערו עלאין ותתאין לתקנא לון, ומתתקני על ידוי.

אמר רבי יוסי: הא תנינן ערבה דדמיא לשפוון - בהאי יומא מאי היא?

אמר רבי חייא: אף על גב דלדרשא הוא דאתי - הכי הוא ודאי ! דהא בהאי יומא בשפוון תליא ! בהאי יומא פקיד מלכא למיהב פתקין לסנטירא, ומסתיימי דינין, ואסתים לישנא בישא מעלמא. ביומא קדמאה דירחא - שירותא דדינא הוא וסיומא הוא בהאי יומא, והא אתמר.

תא חזי, ביומא דא שלמין ומסתיימי עמין ברכאן דילהון ושראן בדינא. וישראל ביומא דא - מסיימי דינין דלהון ושראן בברכתא. דהא ליומא אחרא זמינין לאשתעשעא במלכא לנטלא מניה ברכאן לכל שתא, ובההוא חדוותא לא משתכחי במלכא אלא ישראל בלחודייהו. ומאן דיתיב עם מלכא ונטל ליה בלחודיה - כל מה דבעי - שאיל ויהיב ליה. ועל דא - ישראל שראן ועמין מסיימי. ועל דא כתיב **אהבתי אתכם אמר יהו"ה וגו'** (מלאכי א ב) .

אמר ליה: הא חמינא ליה לעשו בשלוה במלכו בכריכן עלאין ושליט על עלמא! ואת אמר (מלאכי א ג) **וְאָשִׂים אֶת הָרָיו שְׁמָמָה**!?

אמר ליה: בכל אתר הכי הוא! כיון דמלכא קדישא גזר גזרה ושוי ההיא גזרה בפתקיה - קרא אסהיד כמה דאתעביד! ועל דא **ואשים את הריו שממה** - הא שויתי בפתקא דילי. וכן כל אינון טבן דגזר עלייהו דישראל דכתיב **אני יהו"ה דברתי ועשיתי** (יחזקאל יז כד):

וזאת תורת האשם, וזאת תורת המנחה, וזאת תורת זבח השלמים, זאת תורת החטאת.

רבי יצחק אמר: הא אוקמוה - אי לתתא דא בכלא, אי לעילא דא בכלא! ומאן דאשתדל באורייתא - נטל לחולקיה בכלא ואתאחיד בכל סטרין, ולא בעיא לקרבא קרבנא על נפשיה. והא אתמר.

רבי יצחק פתח: **הכהנים לא אמרו איה יהוה, ותופשי התורה לא ידעוני, והרועים פשעו בי** (ירמיה ב ח). **הכהנים** - אלין כהנים דמשמשין בכהונה גדולה, ומקרבין מלין קדישין לאתרייהו, ומייחדין יחודא כל חד וחד כדקא חזי. **ותופשי התורה**. מאן אינון **תופשי התורה**? וכי כהני לאו תופשי התורה נינהו?! אלא אלין אינון ליואי דתפשי בכנורות, דאתיין מסטרא דאורייתא, ואתיהיבת מסטרא דלהון אורייתא. ואינון ממנן על שבחא דתושבחתא דמלכא קדישא ליחדא ליה יחודא שלים כדקא יאות. **והרועים פשעו בי** - אלין אינון רברבי עמא, דאינון רעיין לעמא כרעיא דמדבר עאניה.

ואלין אינון תלת דרגין דבעיא לאשתכחא תדיר על קרבנא; לאשתכחא רעוא לעילא ותתא, ולאשתכחא ברכאן בכלהו עלמין.

כהנא מקרב קרבנא, ואתכוון ליחדא שמא קדישא כדקא חזי, ולאתערא סטרא דיליה.

וליואי אתכוונן בשיר לאתערא סטרי דילהון, ולאתכללא בסטרא דכהנא.

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף לב עמוד ב

וישראל אתכוון לבא ורעותא לתיובתא שלימתא, ואתכנע קמי מלכא קדישא.

והאי - נטיל כלא ואתכפר חוביה ואשתכח חדוותא בעלאי ותתאי!

רבי יהודה פתח: **הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו וגו'** (תהלים קד ג)

קודשא בריך הוא כד ברא עלמא - מגו מייא אפיק ליה, וסידר ליה על מייא. מה עבד? פלג מייא לתרין - פלגותא לתתא ופלגותא לעילא, ועביד מנייהו עובדין. מפלגותא תתאה עבד ותיקן עלמא דא, וסידר ליה על פלגותא דא, ואתקין ליה לעילא עלייהו. הדא הוא דכתיב **כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ** (תהלים כד ב). ופלגו אחרא סלקיה לעילא, ותקר ביה תקראין עלאין. הדא הוא דכתיב **המקרה במים עליותיו וגו'**.

ועבד רקיע בין תרין פלגותייא אלין - הדא הוא דכתיב **יהי רקיע בתוך המים וגו'** (בראשית א ו), ועלייהו אתקין וסידר מלאכי עלאי קדישי מגו רוחא דאתגזר מפומיה, דכתיב **וברוח פיו כל צבאם**. ובאלין אתקין וסידר מזמרי תושבחתיה ביומא, ואתערבו בשלהובי אשא. ואינון גדודי חיילין אמרין שירתא ביומא - תושבחן בצפרא וזמירן ברמשא. כד מטי ליליא - כלהו פסקי שירתא.

לעילא מנייהו - גדודין דאשא בשלהובא תקיף קיימין. ומריחין אשא דאכלא ואהדרי לאתרייהו.

ואית בסטרא אחרא דתהומין סלקין אלין על אלין. ואית תהומא עלאה ותהומא תתאה. ובכלהו שארן מאריהון דדינין מסטרא דדינא קשיא.

ואית בגו סטרא דתהומא תתאה שלהובין דאוקדין זיקין נורין, ממנן על דינין דעלמא, לאוקדא לחייביא בנורא דנגדי מההוא נהר דינור. וכלהו אשא וחיזו דילהון אשא דלהיט. וקיימין בין עלאי ותתאי. וכד תננא דמדבחא סליק - מתעברן וסלקין מההוא דרגא דקיימין לשיצאה ולאובדא. וההוא נגידו דאשא תקיפא דנהר דינור דאיהו תקיף ועלאה - אהדר לאתריה.

וכלהו מתהניין מתננא דמדבחא בגין דאתתקנת לקבל מדבחא עלאה. ובגין כך מתהניין מניה ואינון קרבין להכא.

ותננא אחרא סליק. והא אוקימנא לכל חד וחד. רעותא דכלא דסלקא לעילא דאיהו נייחא דרוחא לגבי מלכא קדישא. הא אתמר דבמדבחא סלקא.

ואתחזי אוריאל כחיזו דחד אריא תקיפא רביע על טרפיה, והוו חמאן כהני וישראל וחדאן, דהוו ידעין דאתקבל ברעוא קמי מלכא קדישא. ואשא אחרא עלאה קדישא נחית לקבלא אשא תתאה - כדין בר נש דחיל ואזדעזע קמי מאריה, ותב בתיובתא שלימתא.

למלכא דשדרו ליה דורונא ואתיישר קמיה. אמר לעבדיה: *״זיל וטול דורון דא דאייתיאו לי !״*. כך אמר קודשא בריך הוא לאוריאל - *״זיל וקביל דורונא דבני מקריבין קמאי !״*

כמה חדוואן משתכחי בכלא ! כמה בסימותא בכלא משתכח ! כד כהנא וליואה וההוא דמקריב קרבנא מכווני לקרבא קרבנא כדקא יאות ביחודא שלים !

תא חזי, כתיב **ותצא אש מלפני יהו״ה ותאכל על המזבח את העולה וגו׳** (ויקרא ט כד) - דא אוריאל דנחית בחיזו דאשא בשלהובא, עד דנחית למדבחא לקבלא דורונא ואתחזי כאריה רברבא רביע על קרבנא. וכד ישראל לא אשתכחו זכאין, או ההוא דמקריב קרבנא לא קריב כדקא יאות ולא אתקבל קרבניה -- הוו חמאן דלא סליק תננא בארח מישר, והוה קם חד רוחא מנוקבא דצפון ועאל למדבחא, והוו חמאן דיוקנא דחד כלבא חציפא רביע על קרבנא. כדין הוו ידעי דלא אתקבל ברעוא ההוא קרבנא.

למלכא דשדרו ליה דורון. חמא ליה מלכא דלאו איהו כדאי לקרבא קמיה.

אמר מלכא: *״אפיקו ההוא דורונא והבו ליה לכלבא ! דלאו איהו כדאי לאעלא קמאי !״*

כך בשעתא דקרבנא אתקריב ולא אתקבל ברעוא - דורונא לכלבא אתמסר. ובגין כך הוו חמאן דיוקנא דכלבא על גבי מדבחא.

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף לג עמוד א

תא חזי כתיב **ותצא אש מלפני יהו״ה ותאכל על המזבח את העולה** (ויקרא ט כד) . אמר רבי יהודה, דא אוריאל דאתחזי בשלהוביתא דאשא על מדבחא כמה דאתמר, רביע על קרבנא. וכדין חדוותא הוה בכלא דהא אתקבל ברעוא, כמה דכתיב **וירא כבוד יהו״ה אל כל העם** (ויקרא ט ו) . ואי לאו הוה ערבוביא דבני אהרן - מן יומא דנפקו ישראל ממצרים לא אשתכח רעוא הכי לעילא ותתא !

רעיא מהימנא

פקודא דא לשרוף קדשים באש, ואבתריה והנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף.

תנאין ואמוראין ! בסתרי תורה אית **קדש** ואית **קדשים** ואית **קדש קדשים**. מה הנאה אית לקודשא בריך הוא בקדשים דאתוקדו? אי תימא בגין יצחק - דבשעתא דישראל בעקו סליק אפרו של יצחק קמיה דאי חייבין שרפה אשתזיבו בגיניה -- האי לדרשא איהו ! ואי תימרון בגין צדיקייא בני אהרן - דהוו שריפת קדשים דכתיב בהון **ותצא אש מלפני יהו״ה ותאכל אותם וימותו**, ומיתתהון כפרה לישראל כמו שריפת קדשים -- אוף דא לדרשא קא אתי !

אלא תלת אשין בשרגא - אשא חוורא ואשא אוכמא ואשא תכלתא, לקבל תורה נביאים וכתובים, ולקבל כהן לוי וישראל. ותכלת איהי שכינתא קריבא לן. ואיהי אחידא באינון פתילות, בכנפי מצוה, דאתמר בהון **ועשו להם ציצית** (במדבר טו לח) . והאי תכלת דאיהי שכינתא איהי דינא דאכילת קרבנין ועלוון. אי אשכחת בני נשא דאינון עצים יבשים כגוונא דאינון פתילות יבשין בלא משחא דאיהי אורייתא - רחמי איהו לון דלידונון שריפה ואוקידת לון. ובגין דעמי הארץ אינון בעירן כמה דאוקמוה דאינון שקץ - תכלת דאיהי **אדנ״י** אוקידת לון, בגין דקרבין לגבה עם שרץ דאיהו יצר הרע זר. הדא הוא דכתיב **והזר הקרב יומת** (במדבר ג י) .

ואי במיתתהון חזרין בתיובתא כד שחיט לון מלאך המות - מיכאל דאיהו כהנא רבא, אריה דאכיל קרבנין, נחית עלייהו לקרבא לון קרבנא קדם יהו״ה.

וקדם דתפוק נשמתיה מתוודה בכמה ודויין. וכד נפיק נשמתיה הוא יהוי מתכוון לגמור את השם - שמע ישראל וברוך שם - לקרבא נשמתיה מאנא לשם **יהו״ה**. וצריך למתודה לקודשא בריך הוא לקרבא **ה׳** בשמיה, דאכיל ושצי, ולאחזרא בתיובתא לגבי **יה״ו אהי״ה**, כחושבן מ״ב. **דאדנ״י** קרינן ליה - **דינא דמלכותא דינא**. ויכוון בשמא מפרש דאיהו יו״ד ה״א וא״ו ה״א - בלב אחד - וביה יפוק רוחיה.

בנפש דיליה מקבל עליה מיתה ויסורין, ובנשמתא מודה בכמה ודויין ומתחרט.

בנפש מקבל עליה מיתה שחיטה שריפה. ואי צריך ארבע מיתות בית דין דאינון סקילה שריפה הרג וחנק - מקבל ליה מ**אדנ״י** בנפש דיליה. ובנשמתיה מודה בכמה ודויין, וחוזר בתיובתא לגבי **אהי״ה**, דאחיד בתרין שמהן **יהו״ה יהו״ה**.

במחשבתיה יכוין לאפקא וידוי, וקבלת מיתה עליה בלב אחד, דאיהו שמא מפרש כגוונא דא יו״ד ה״א וא״ו ה״א - ביה כהנים כורעים ומשתחוים על פניהם ואומרים **ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד**. כבוד איהו ל״ב בחושבן, וביה היה מתכוין לגמור את השם..

ותנאין ואמוראין ! אי תימרון *״כי עם הארץ מנא ידע דא ? ! ״*

אלא ודאי עם הארץ איהו כשור או שה או עז או תור או יונה ! מה בעירן לא ידעי אורייתא דאיהי שם **יהו״ה** - הכי עם הארץ לא ידע ! אלא מיכאל כהנא רבא איהו עביד ליה עולה וקרבנא קדם יהו״ה, ואיהו מכוון בשמא מפרש בסליקו דרוחיה דתיפוק בלב אחד, כגוונא דכד נפיק רוחא דבר נש בכל ליליא. ובגין דא אוקמוה רבנן **שוב יום אחד לפני מיתתך** - דבכל יום ויום צריך בר נש לאהדרא בתיובתא ולממסר רוחיה לגביה דיפוק ב**אחד**. הדא הוא דכתיב **בידך אפקיד רוחי** (תהלים לא ו) .

ואם הוא תלמיד חכם - עליה אתמר **יודע צדיק נפש בהמתו** (משלי יב י) . דלית חכם כמו כהנא כמה דאוקמוה **הרוצה להחכים ידרים**. ואם תלמיד חכם הוא - צריך שיהא ביה **חסד**. ועם י׳ דאיהו חכמה - **חסיד**.

דף לג עמוד ב

תא חזי, אף על גב דבני אהרן מיתו בההיא שעתא - יאות הוה בכמה גוונין !

חדא - דלא הוה שעתא דקטרת - דהא קטרת לא סלקא אלא בזמנין ידיען דכתיב **והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר** (שמות ל ז) . ואימתי ? **בהטיבו את הנרות וגו׳** - לאשתכחא שמן וקטרת כחדא. וכתיב **ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה וגו׳** (שמות ל ח) . ובזמנין אלין אתקריב ולא בזמנא אחרא ! בר בזמנא דמותנא שריא בעלמא כמה דאערע, דכתיב **ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה אש וגו׳** (במדבר יז יא) . ובני אהרן לא קריבו בשעתא דשמן וקטרת משתכחי כחדא. ועוד דדחקו שעתא בחיי דאבוהון.

רעיא מהימנא

ומאן דלית ביה חכמה - לאו איהו חסיד ! ובגין דא אוקמוה **ולא עם הארץ חסיד**.

ואי אית ביה **ה׳** - חמשה חומשי תורה דאתייהיבו משמאלא - אתקרי **גבור בתורה וירא חטא**. ואי איהו בור אתמר ביה **אין בור ירא חטא**.

ומאן דזכי לתפארת דאיהו **ו׳**, ואיהו חכם מבין בתורה וירא חטא - ירית מלכותיה דאיהו **ה״א**, מצות המלך, אי עביד פקודי מלכא.

כיון דזכי לשם **יהו״ה** - זכי לשמא מפרש דאתקרי אדם, ודא יו״ד ה״א וא״ו ה״א. בההוא זמנא שליט על גופיה, דאיהו שותפו דנפש הבהמית ורוח הבהמית. דבנפש הבהמית עשיית הבלי עלמא, רוח ממללא בהבלי עלמא, נשמה דבה כל הרהורין ומחשבות דהבלי עלמא. ותלמיד חכם שליט עלייהו. הדא הוא דכתיב **וְיִרְדּוּ בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ** (בראשית א כו) . מאי **ובכל הארץ** ? דא גופא, עולם קטן.

ודחלין מניה - הדא הוא דכתיב **ומוראכם וחתכם** (בראשית ט ב) .

מסטרא דימינא שליט עלייהו - ביה **וְיִרְדּוּ** - כמה דאת אמר **וְיֵרֶדְ מים עד ים** (תהלים עב ח) .

מסטרא דשמאלא דחלין מניה - הדא הוא דכתיב **ומוראכם וחתכם**. ועליה אתמר **יודע צדיק נפש בהמתו** (משלי יב י) .

בתר דאיהו צדיק - לא יהיב ליה שכר מצוות ! לית ליה אגרא בעלמא דא ולא מזונא כבעירן ! דעני חשוב כמת. איהו עם שכינתא בקביעו דילה עמה על כלא.

כי יהו״ה אלהיך אש אוכלה הוא (דברים ד כד) - האי אש צריך ליה תמיד עמה, דלית ליה כביה, דאיהו אכיל כל קרבנין דצלותין ומלין דאורייתא דאיהי שכינתא - איהו פרנסה דיליה. ובמה ? בצלותין ! הדא הוא דכתיב **פתחי לי** (שיר ה ג) - פתחי לי בצלותא דאתמר בה **אדני שפתי תפתח** (תהלים נא יז) , דאיהי **אחותי רעיתי**.

ולית ׳רעיתי׳ אלא פרנסתי - דבה מתקנין מאכלין דקרבנין דמלכא בנין קדישין בכמה מיני מאכלין.

בנהמא דאורייתא - דאתמר בה **לכו לחמו בלחמי** (משלי ט ה) מימינא. ובחמרא דאיהו יינא דאורייתא משמאלא. בנסוך המים ויין דאורייתא, דבכתב ובעל פה, מעמודא דאמצעיתא דכליל תרווייהו. בבשרא דאיהי בשר הקדש בכמה קרבנין, דעלה אוקמוה מארי מתניתין **בבשר היורד מן השמים**

עסקינן. מאי **מן השמים**? עמודא דאמצעיתא, דעלה אתמר **ובשר מבשרי** (בראשית ב כג) . ודא בשר הקדש, דאדליקת בכמה שלהובין מסטרא דגבורה ברחימו דבעלה, אתוקדת ברחימו דאהבה, בקריאת שמע ברחימו דיחודא. דלילא ויומא לא תכבה.

וחברייא: בחייכון: אל תתנו דמי לו לקודשא בריך הוא למהוי איהו בשלהובין דרחימו דיחודיה דקריאת שמע. לקיימא ביה **אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה**.

לית מצורע אלא ההוא דאתעביד בזבותא: דחמש דמים אינון דדם נדה מסאבין דאינון כלהו דם טמא, וחמש דמין דכיין. ומאן דאעבר עלייהו - כאלו אעבר על עשרה דברות דאינון כלל תרי"ג פקודין. ושפחה יצר הרע - איהי מלייא מומין - ובגין דא - **כל אשר בו מום לא יקרב** (ויקרא כא יח) . ובגין דא כהנא לא הוה צריך לקרבא לגבי מאן דאית ביה מומא מכל מומין דעלמא. בגין דמטרוניתא אתמר בה **כלך יפה רעיתי ומום אין בך** (שיר ד ז) - הכי לא צריך לקרבא לגבה מאן דאית ביה מום. ואוף הכי לא צריך למקרב לגבה זר - **והזר הקרב יומת** (במדבר ג י) . והיינו **ממזר - מום זר. מום** - נוקבא, **זר** - זכר. ובגין דא מני **ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב** (ויקרא יח יט) . ועל אינון דקריבין לה כתיב בהון **ויקריבו לפני יהו"ה אש זרה אשר לא צוה אותם ותצא אש מלפני יהו"ה ותאכל אותם וימותו**.

דף לד עמוד א

ועוד, דלא אנסיבו והוו פגימין. דמאן דלא אנסיב - פגים הוא: ולאו הוא כדאי לאשתכחא ברכאן בעלמא על ידוי. עלוי - לא שריין, כל שכן על ידוי לאחרים: ועוד, דהא תנן רווי חמרא הוו: ובגין כך **ותצא אש מלפני יהו"ה ותאכל אותם וגו'**. דהא קטרת חביב הוא מכלא: וחדוותא דעלאין ותתאין: וכתיב **שמן וקטרת יְשַׂמַּח לב** (משלי כז ט) .

זאת משחת אהרן ומשחת בניו (ויקרא ז לה)

אמר רבי יוסי: **זאת** ודאי משיחותא דאהרן: דהא אהרן אתמשח, ואייתי ממשח רבות עלאה מעילא ונגיד ליה לתתא. ועל ידא דאהרן אתמשח ממשיחתא קדישא לאתברכא. ועל דא **זאת משחת אהרן ומשחת בניו** ודאי:

רבי יהודה פתח: **וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֱלִישָׁע מָה אֶעֱשֶׂה לָךְ הַגִּידִי לִי מַה יֶּשׁ לָךְ בַּבָּיִת** (מ"ב ד ב) .

מהכא אוליפנא דלית ברכתא שריא בפתורא ריקנייא ועל מלה ריקנית.

וַתֹּאמֶר אֵין לְשִׁפְחָתְךָ כֹל בַּבַּיִת כִּי אִם אָסוּךְ שָׁמֶן. אמר לה ודאי סיועא דנסא הוא: דהא ודאי באתריה הוא: ומתמן ברכאן נפקין ושריין. מה כתיב? **הֵם מַגִּישִׁים אֵלֶיהָ וְהִיא מוֹצָקֶת** - והיא מוצקת סתם.

רבי יוסי אמר: **וַיַּעֲמֹד הַשָּׁמֶן** - "ותעמוד" מבעי ליה:? אלא **ויעמוד** ודאי בקיומא לאנגדא ברכאן. **השמן** - כמה דאוקמוה דכתיב **בקרן בן שמן** (ישעיהו ה יא) , וכתיב **שמן תורק שמך** (שיר א ג) . לאחזאה דהא מהאי שמן נגדין ברכאן על ידא דכהנא, וכהנא נגיד להו לתתא, ואמשח להאי **זאת**.

הדא הוא דכתיב **זאת משחת אהרן ומשחת בניו**, וכתיב **כשמן הטוב על הראש** (תהלים קלג ב) . והא אתמר:

קח את אהרן ואת בניו אתו ואת הבגדים (ויקרא ח ב)

רבי חייא פתח: **כי עמך מקור חיים באורך נראה אור** (תהלים לו י) .

כי עמך מקור חיים - דא שמן עלאה דנגיד ולא פסיק לעלמין, דשריא בגו חכמה עלאה דכלא. הדא הוא דכתיב **כי עמך** - עמך שריא: ולא מתפרשא מנך לעלמין בחביבותא דכלא:

מקור חיים - בגין דהיא מקורא ומבועא דחיים, דאפקא חיים לאילנא עלאה ולאדלקא בוצינין. ועל דא ההוא אילנא אקרי **עץ חיים** - אילנא דנטיע ואשתרשא בגין ההוא מקורא ד'חיים'. ועל דא **באורך נראה אור - באורך** - דא אור דגניז לצדיקייא לזמנא דאתי, דכתיב **וירא אלהי"ם את האור כי טוב** (בראשית א ד) . ומההוא נהירו זמינין ישראל לאנהרא לעלמא דאתי.

רעיא מהימנא

וקרבן דאתוון אינון - **י'** באיש, **ה'** באשה, **ו'** בבן חתן, **ה'** בכלה.

זכאה איהו מאן דאקריב אתוון **דיהוה** ביה ובאתתיה ובבריה ובברתיה - בקדושה, ובברכה, בנקיו, בענוה, ובבשת פנים - בכל מדות טבין דכתיבין על מארי מתניתין.

ומתחממין באשין קדישין דאיש ואשה, דאינון אש עולה ויורד, אש קדש. ועצי המערכה - דאינון **עצי הקדש** - אברין קדישין. ואש של גבוה נחית דאיהו קדש הקדשים. ובגין תרין אשין אלין אמר נביא **באורים כבדו יהו״ה** (ישעיה כד יד) - דאינון אשין דשכינתא דבה כתיב **כי יהו״ה אלהיך אש אוכלה הוא** (דברים ד כד) . ואינון אש עלאה - כסא רחמים, אש תתאה - כסא דין. ואינון בינה ומלכות; מלכות - אש עולה, בינה - אש יורד. **יהו״ה** עמודא דאמצעיתא אחיד בתרווייהו.

בינה - **יה״ו. ה׳** - מלכות. תפארת כד אחיד לון - שריא עליה **חכמה** דביה **כ״ח מ״ה**.

מה - איהו יו״ד ה״א וא״ו ה״א.

כח דיליה - **יו״ד וא״ו דל״ת, ה״א אל״ף, וא״ו אל״ף וא״ו, ה״א אל״ף**.

וכלהו מ״ב אתוון ! משתכחין בבר נש ובאתתיה ובבנוי. ובגין דא לית בר נש שלים אלא בבן ובת.

ומאן דלית ליה בן דאיהו **ו׳** - אסתלק **י׳** מיניה. ומאן דלית ליה בת דאיהי **ה׳** - אסתלק **ה׳** עלאה דאיהי אם מן בת זוגיה. דאתוון לא שריין דא בלא דא. ובגין דא באיש ואשה בן ובת דאתעבידו כדקא יאות - שריא עלייהו **יהו״ה** ואתקריאו ׳בנים׳ לקודשא בריך הוא - הדא הוא דכתיב **בנים אתם ליהו״ה אלהיכם** (דברים יד א) .

(ע״כ):

דף לד עמוד ב

דבר אחר: **כי עמך מקור חיים וגו׳** - דא קודשא בריך הוא, דאיהו אילנא עלאה במציעות גנתא דאחיד לכל סטרין. מאי טעמא? בגין דאחיד ביה ההוא ׳מקור חיים׳, ואעטר ליה בעטרין עלאין סחרניה דגנתא כאימא דמעטרא לברה על כלא. הדא הוא דכתיב **צאינה וראינה בנות ציון וגו׳** (שיר ג יא) . ובגין כך **כי עמך מקור חיים**. ועל דא **באורך נראה אור**.

רבי יצחק אמר: **כי עמך מקור חיים** - דא כהן גדול לעילא לקבליה כהן גדול לתתא. בגין כך אנגיד משח רבות עלאה קדישא לתתא ואדליק בוצינין. לעילא - כהן גדול שלים בשלימו דשבעה יומין עלאין לאתעטרא על כלא. לקביל דא - שבעה ימי מלואים לכהנא דלתתא לאשתכח כלא כגוונא דלעילא. ועל דא **ימי מלואים** אקרון - יומי אשלמותא, בגין דישתלים כהנא בשאר יומין אחרנין לאשלמא שבעה כחדא. ואלין **ימי מלואים** אקרון בגין דאתאחדן שאר אחרנין ביה.

מאי קא מיירי? דכד כהנא אתער - כל שאר אחרנין מתערין עמיה. ובגין כך כתיב **ומפתח אהל מועד וגו׳ עד יום מלאת וגו׳**. שבעה יומין ודאי ! כדין אתעטר כהנא לתתא בכלא כגוונא דלעילא. בגין דבשעתא דכהנא דלתתא אתער - כלא יתערון על ידיה לעילא וישתכחון ברכאן לעילא ותתא.

רבי אבא אמר: מאי שנא דמשח משה לאהרן? אלא בגין דאיהו ברא דההוא אתר מקורא דחיי, וכתיב **מוליך לימין משה זרוע תפארתו** (ישעיהו סג יב) . ומשה שימש כל אינון שבעה ימי מלואין לאשראה כלא עמיה דאהרן:

רבי חזקיה הוה יתיב קמיה דרבי אלעזר.

אמר ליה: כמה נהורין אתבריאו עד לא אברי עלמא?

אמר ליה: שבעה. ואלין אינון: אור תורה, אור גיהנם, אור גן עדן, אור כסא הכבוד, אור בית המקדש, אור תשובה, אורו של משיח.

ואלין אתבריאו עד לא אתברי עלמא. שבעה נהורין בוצינין אתאחדו ביה באהרן, והוא אדליק בוצינין מעילא לתתא.

רבי אלעזר פתח: **הַפֹּל הָיָה מִן הֶעָפָר וְהַכֹּל שָׁב אֶל הֶעָפָר** (קהלת ג כ) . הא תנינן - **הכל היה מן העפר אפילו גלגל חמה**. מאן **העפר**? ההוא דשריא תחות כורסי יקרא קדישא !? בספרא דבי רב ייסא סבא - **הכל היה מן העפר** - אתר דכניש לכלא; מלמד דנפקו שבילין להאי סטרא ולהאי סטרא ואתכנשו לאנהרא כעפרא דא דזרקין לה לכל עבר. ועל דא **הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר** ודאי !?

אלא **מן העפר** דבי מקדשא קדישא ! והאי עפר מעפרא עלאה, כמה דאת אמר **וְעַפְרֹת זָהָב לוֹ** (איוב כח ו) . וכמה דאשתכח עובדא לתתא - הכי נמי הוא לעילא כגוונא דא. ואוקימנא **עפר** - עפר דבי מקדשא, דעלמא דא **בה׳** אתברי. ועל דא - **אפילו גלגל חמה** - כמה דאת אמר **אלה תולדות השמים והארץ בהבראם - בה׳ בראם**. ובגיני כך **הכל היה מן העפר**. מאן עפר? ההוא דשארי תחות כורסי יקרא קדישא:

כתיב **כלך יפה רעיתי ומום אין בך** (שיר ד ז)

כלך יפה רעיתי - דא כנסת ישראל, **ומום אין בך** - אלו סנהדרין דאינון לקביל שבעין ותרין שמהן; שבעים נפש דנחתו עם יעקב, וקודשא בריך הוא על כלא. ועל דא **אין בודקין מן הסנהדרין ולמעלה** תנן:

כתיב **ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש** (שמות יט ו) . מאן **ממלכת כהנים**? כמה דאת אמר **זאת משחת אהרן ומשחת בניו** - דכד אתברכא כנסת ישראל על ידא דכהני - כדין אתקרי על שמיהון! הדא הוא דכתיב **ממלכת כהנים**!

רבי שמעון אמר: תא חזי! "מלכות כהנים" לא אקרי אלא **ממלכת** - דאמלכו לה כהני ועבדו לה גבירתא על כלא. אבל "מלכות כהנים" לא אקרי! דהא מן השמים אקרי מלכות - **מלכות שמים** ודאי! והכא **ממלכת** כמה דאת אמר דכהני אמלכו לה ומחבראן לה במלכא. וכדין היא **ממלכת** על כל גנזי מלכא, **ממלכת** על כל זיני מלכא, **ממלכת** בעלאי ותתאי, **ממלכת** על כל עלמא!

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף לה עמוד א

רבי יוסי אמר: כתיב **וַאֲגַדָּתוֹ עַל אֶרֶץ יְסָדָהּ** (עמוס ט ו) . **ואגדתו** - כד אזדווג מלכא לקבלה בכל אינון עטרין קדישין בכנופיא חד - כדין **ואגדתו** כתיב.

רבי יצחק אמר: **ואגדתו** - כמה דאת אמר **ולקחתם אגדת אזוב** (שמות יב כב) . מאי קא מיירי? דכד מתחבראן כחדא ואתברכא מנייהו - כדין שלטא על כלא ונהרא לעילא ותתא. וכלא בשעתא דכהנא פלח פולחנא ואקריב קרבנא ואקטר קטרת, ומכוון מלין לקרבא כלא כחדא! כדין כתיב **ואגדתו על ארץ יסדה**!

רבי יוסי אמר: כד נטל אהרן - כלא נטלין עמיה! עד דאתברכא כנסת ישראל ואתברכאן עלאי ותתאי - כדין כתיב **ברוך יהו"ה מציון שוכן ירושלם הלליה** (תהלים קלה כא) , **וברוך שם כבודו לעולם וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן** (תהלים עב יט) .

רבי אלעזר הוה אזיל מקפוטקיא ללוד, והוו עמיה **רבי ייסא ורבי חזקיה**.

פתח רבי אלעזר ואמר: **ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתיך וגו'** (ישעיהו נא טז) .

תנינן, כל בר נש דאשתדל במלי דאורייתא ושפוותיה מרחשן אורייתא - קודשא בריך הוא חפי עליה, ושכינתא פרשא עליה גדפהא. הדא הוא דכתיב **ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתיך**. ולא עוד אלא דהוא מקיים עלמא וקודשא בריך הוא חדי עמיה כאלו ההוא יומא נטע שמיא וארעא. הדא הוא דכתיב **לנטוע שמים וליסוד ארץ**.

ולאמר לציון עמי אתה - מכאן אוליפנא דישראל אקרון בשמא ד**ציון**, דכתיב **ולאמר לציון עמי אתה**. וחמינא דכנסת ישראל אקרי בשמא ד**ציון** דכתיב **ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה** (ישעיהו א כז) .

תו פתח ואמר: **צור תעודה חתום תורה בלמודי** (ישעיהו ח טז) **צור תעודה** - דא סהדותא דדוד דכתיב **וְעֵדֹתַי זוּ אֲלַמְּדֵם** (תהלים קלב יב) . **צור** היא קישורא, כמאן דקטר קיטורא באתר חד.

חתום תורה בלמודי - **חתום תורה** - חתימה דאורייתא וכל נגידו ורבו דנגיד מלעילא. באן חתימה דיליה? **בלמודי**! בגין דתמן אתכנש רבו ומשחא בין תרין קיימין דתמן שריין. אתר כנישו דכל רבות ומשח דנגיד מלעילא, לאשדאה ליה בפומא דאמה ולארקא ליה בהאי תעודה. וכדין אתקשר כלא קשרא חד מהימנא!

תא חזי! מה בין אינון דמשתדלי באורייתא לנביאי מהימני? אינון דמשתדלי באורייתא עדיפי מנביאי בכל זמנא! מאי טעמא? דאינון קיימי בדרגא עלאה יתיר מנביאי! אינון דמשתדלי באורייתא קיימי לעילא באתרא דאקרי 'תפארת' דהוא קיומא דכל מהימנותא, ונביאי קיימי לתתא באתר דאקרון 'נצח והוד'. ועל דא אינון דמשתדלי באורייתא עדיפי מנביאי ועלאין מנהון יתיר! דאלין קיימין לעילא ואלין קיימין לתתא.

אינון דאמרי מלין ברוח הקדש - קיימי לתתא מכלהו!

ועל דא זכאין אינון דמשתדלי באורייתא דאינון בדרגא עלאה יתיר על כלא ; ועל דא מאן דלעי באורייתא - לא אצטריך לא לקרבנין ולא לעלוון, דהא אורייתא עדיף מכלא וקשורא דמהימנותא דכלא. ועל דא כתיב **דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום** (משלי ג יז) , וכתיב **שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול** (תהלים קיט קסה) .

עד דהוו אזלי אשכחו חד גברא דהוה אתי, ותלת ענפי הדס בידיה.

קריבו גביה.

אמרי ליה: *"למה לך האי?"*

אמר: *"לרווחא אובדא"* .

אמר רבי אלעזר: *"שפיר קאמרת ; אבל תלת אלין למה?"*

אמר ליה: *"חד לאברהם, חד ליצחק, וחד ליעקב - וקשירנא להו כחדא וארחנא בהו, בגין דכתיב **לריח שמניך טובים שמן תורק שמך** (שיר א ג) , בגין דבהאי ריחא אתקיים חולשא דנפשא, ובהימנותא דא אתקיימא, ואתנגידו ברכאן מעילא ותתא ;"*

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף לה עמוד ב

אמר רבי אלעזר: זכאה חולקהון דישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי ;

תא חזי, לית עלמא מתקיימא אלא על ריחא ; ומריחא דא אשתמודעא ריחא אחרא ; דהא בשעתא דנפיק שבתא וסלקא נפשא יתירא, ואשתארון נפשא ורוחא מתפרשן עציבין - אתא ריחא דא ומתקרבן דא בדא וחדאן. ועל דא בעי רוחא בתר רוחא, לקבלא ריחא. כיון דאתקבל ריחא - מתקרבן כחדא וחדאן.

כי האי גוונא ריחא דקורבנא ; בריחא מתקרבין כלא כחדא ומתהלטן בוציני וחדאן.

תא חזי ; תרי בוציני - חד לעילא וחד לתתא. אי להיט בר נש האי בוצינא דלתתא - ההוא תננא דסליק מבוצינא תתאה - להיט ההוא בוצינא עלאה. כך תננא דקרבנין ; האי תננא דסליק - להיט בוציני עלאי ומתלהטן כחד, ומתקרבין כלהו כחדא בריחא דא. ובגין כך **ריח ניחח ליהו"ה**, והא אוקמוה. ועל דא ריחא דקרבנא - קיומא דכלא וקיומא דעלמא ; וקרבנא על ידא דכהנא דמקרב כלא, ובגין כך שבעה יומי אשלמותא אשתלימו ביה, בגין דיתברכון כלהו בפולחניה וישתכחו חדוואן וברכאן לעילא ותתא.

כתיב **יהוה אלהי אתה ארוממך וגו'** (ישעיהו כה א) . האי קרא אוקמוה.

יהוה אלהי אתה - דבעי בר נש לאודאה לשמא קדישא ולשבחא ליה על כלא. ומאן אתר שבחא דיליה? כמה דאוקמוה. והכא - מעמיקא דכלא דכתיב **כי עשית פלא. פלא** - כמה דכתיב **ויקרא שמו פלא** (ישעיהו ט ה) , והא אתמר.

עצות מרחוק - עצות - כמה דאת אמר 'יועץ'. **מרחוק** דכתיב **מרחוק יהוה נראה לי** (ירמיה לא ב) , וכתיב **ממרחק תביא לחמה** (משלי לא יד) .

אמונה אמן - כמה דאת אמר **אל אמונה ואין עול** (דברים לב ד) , ואוקמוה **אמונה בלילה** כמה דאת אמר **ואמונתך בלילות** (תהלים צב ג) , וכתיב **חדשים לבקרים רבה אמונתך** (איכה ג כג) .

וזמין קודשא בריך הוא לדכאה לון לישראל מחוביהון, כמה דכתיב **וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם** (יחזקאל לו כה) :

ברוך ה' לעולם אמן ואמן

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)